

KOROŠKA OSREDNJA KNJIŽNICA DR. FRANCA SUŠNIKA RAVNE NA KOROŠKEM

Branka Mrđenović

**DRUŽINI PRIJAZNA KNJIŽNICA: PRIMER KOROŠKE
OSREDNJE KNJIŽNICE DR. FRANCA SUŠNIKA**

Pisna naloga za bibliotekarski izpit

Ravne na Koroškem, 2021

Mrdenović, B., Družini prijazna knjižnica: primer Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika.
Pisna naloga za bibliotekarski izpit

IZJAVA O AVTORSTVU IN O JAVNI OBJAVI PISNE NALOGE

Spodaj podpisana, BRANKA MRĐENOVIĆ izjavljam, da sem avtorica pisne naloge za bibliotekarski izpit za bibliotekarja z naslovom:

Družini prijazna knjižnica: primer Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika.

S svojim podpisom zagotavljam, da:

- sem pisno nalogo izdelala samostojno in je moje avtorsko delo;
- so dela drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih navajam neposredno ali povzemam, navedena oziroma citirana v skladu s standardom APA;
- sem besedila ali podatke, ki so avtorsko zaščiteni, uporabila v skladu z določbami zakona, ki določa avtorske pravice;
- je elektronska oblika pisne naloge istovetna s tiskano obliko naloge;
- na podlagi 23. člena Pravilnika o bibliotekarskem izpitu ter v skladu s prvim odstavkom 21. člena Zakona o avtorski in sorodnih pravicah dovoljujem javno objavo elektronske oblike pisne naloge na portalu Digitalne knjižnice Slovenije.

Podpis avtorice: _____

Na Ravnah na Koroškem, dne 18.3.2021

Mrdenović, B., Družini prijazna knjižnica: primer Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika.
Pisna naloga za bibliotekarski izpit

Ključna dokumentacijska informacija

Ime in PRIIMEK: Branka MRĐENOVIC

Naslov pisne naloge: Družini prijazna knjižnica: primer Koroške osrednja knjižnice dr. Franca Sušnika

Kraj: Ravne na Koroškem

Leto: 2021

Št. strani: 27 Št. slik: 16 Št. preglednic: 2

Št. prilog: 7 Št. strani prilog: 10 Št. referenc: 15

Strokovno usposabljanje za bibliotekarski izpit je potekalo v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika.

Mentor v času strokovnega usposabljanja: Lea Vavkan

UDK: 027.625(497.4Ravne na Koroškem)

Ključne besede: otroci, družine, pismenost, branje, slikanice, knjige za otroke, splošne knjižnice

Izveček:

Zgodnji obisk knjižnice in spodbujanje branja ter družinskega obiska knjižnice so zelo pomembni za otrokov razvoj. Pri tem lahko veliko naredijo splošne knjižnice s storitvami in dejavnostmi za otroke in starše, v tem primeru Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem. Stanje na tem področju smo ugotovili s pregledom primerljivih storitev in dejavnosti drugih slovenskih osrednjih območnih knjižnic in z anketo uporabnikov knjižnice glede poznavanja ponudbe in zadovoljstva s storitvami in dejavnostmi, ki jih za družine ponuja Koroška osrednja knjižnica. Rezultati so pokazali, da Koroška osrednja knjižnica ponuja širok nabor storitev in dejavnosti za družine, primerljivih z drugimi osrednjimi območnimi knjižnicami po Sloveniji, prostor v Pionirski knjižnici Leopolda Suhodolčana pa je primerno urejen. Rezultati ankete so pokazali, da so uporabniki s ponudbo storitev in dejavnosti zadovoljni, vendar v veliki meri ne poznajo celotne ponudbe. Uporabniki večinoma poznajo »klasično« ponudbo, predvsem pravljичne ure in ustvarjalne delavnice. V prihodnje bomo morali ponudbo zato bolj promovirati. Glede na rezultate predlagamo dodatna izobraževanja in seminarje za knjižničarje, ki delajo na oddelku za otroke in mladino. Uporabniki so v anketi izrazili željo po priporočilnih seznamih in seznamih novosti, zato smo zanje pripravili štiri priporočilne sezname. S pomočjo raziskave bomo lahko v Koroški osrednji knjižnici storitve in dejavnosti za otroke in starše v prihodnje nadgradili in izboljšali.

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	1
2	POMEN ZGODNJEGA BRANJA OTROKOM TER VLOGA SPLOŠNE KNJIŽNICE	2
2.1	VLOGA SPLOŠNIH KNJIŽNIC	2
2.2	RAZISKAVE V SLOVENIJI IN TUJINI	3
2.3	PROSTOR V KNJIŽNICI	5
2.4	DEJAVNOSTI IN STORITVE TER UREDITEV PROSTORA ZA OTROKE V KOROŠKI OSREDNJI KNJIŽNICI	6
3	RAZISKAVA O KOROŠKI OSREDNJI OBMOČNI KNJIŽNICI KOT DRUŽINI PRIJAZNI KNJIŽNICI	8
3.1	RAZISKOVALNA VPRAŠANJA IN HIPOTEZE	9
3.2	METODOLOGIJA	9
3.3	ANALIZA SPLETNIH STRANI SLOVENSКИH OSREDNJIH OBMOČNIH KNJIŽNIC	10
3.4	ANALIZA PROSTORA NA ODDELKU ZA OTROKE IN MLADINO V KOROŠKI OSREDNJI KNJIŽNICI	12
3.5	ANKETA MED UPORABNIKI KNJIŽNICE	13
3.5.1	Anketni vzorec	13
3.5.2	Rezultati ankete	14
4	RAZPRAVA Z ZAKLJUČKI	23
5	NAVEDENI VIRI IN LITERATURA	26
6	PRILOGE	I
	Priloga 1: Anketa med uporabniki knjižnice	I
	Priloga 2: Seznam pregledanih spletnih strani devetih osrednjih območnih knjižnic	V
	Priloga 3: Promocijski letak	VI
	Priloga 4: Priporočilni seznam (velike tiskane črke)	VII
	Priloga 5: Priporočilni seznam (slikopisi)	VIII
	Priloga 6: Priporočilni seznam za najmlajše (kartonke)	IX
	Priloga 7: Priporočilni seznam strokovne literature za starše	X

KAZALO SLIK

Slika 1: Pogostost obiska Koroške osrednje knjižnice (oddelka za otroke in mladino).....	14
Slika 2: Poznavanje storitev in dejavnosti, ki jih knjižnica ponuja otrokom in njihovim staršem.....	14
Slika 3: Uporaba storitev in dejavnosti, namenjenih otrokom in njihovim staršem.....	15
Slika 4: Pogostost uporabe storitev in dejavnosti, namenjenih otrokom in staršem	15
Slika 5: Zadovoljstvo z uporabljenimi/obiskanimi storitvami in dejavnostmi.....	16
Slika 6: Ponovna uporaba/obisk že uporabljenih/obiskanih storitev in dejavnosti	17
Slika 7: Priporočitev uporabljenih/obiskanih storitev in dejavnosti drugim.....	17
Slika 8: Način, na katerega so anketiranci izvedeli za storitev ali dejavnost	18
Slika 9: Razlog za neuporabo storitev in dejavnosti, namenjenih otrokom in njihovim staršem.....	18
Slika 10: Storitve in dejavnosti, ki jih anketiranci poznajo ali so zanje že slišali	19
Slika 11: Zadovoljstvo s ponudbo storitev in dejavnosti za otroke in starše (glede na seznam).....	20
Slika 12: Seznanjenost anketirancev s kotičkom za previjanje v Pionirski knjižnici.....	20
Slika 13: Zadovoljstvo z ureditvijo prostora v Pionirski knjižnici.....	21
Slika 14: Spol.....	21
Slika 15: Starost	22
Slika 16: Najvišja dosežena izobrazba	22

KAZALO TABEL

Tabela 1: Analiza spletnih strani osrednjih območnih knjižnic in primerjava s Koroško osrednjo knjižnico.....	11
Tabela 2: Primernost ureditve prostora na oddelku za otroke in mladino.....	12

Mrdenović, B., Družini prijazna knjižnica: primer Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika.
Pisna naloga za bibliotekarski izpit

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentorici Lei Vavkan za vso strokovno pomoč, usmeritve in spodbude med strokovnim usposabljanjem in za strokovno pomoč pri pripravi pisne naloge za bibliotekarski izpit. Prav tako bi se rada zahvalila vsem ostalim zaposlenim v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika za prijaznost, strpnost in pomoč med mojim strokovnim usposabljanjem. Na tem mestu bi se rada zahvalila vsem, ki so si vzeli čas in sodelovali v anketi.

1 UVOD

Družinski obisk knjižnice in spodbujanje branja sta izjemnega pomena za otrokov razvoj; na tem področju lahko veliko naredijo splošne knjižnice. Da bi nudile podporo otrokom pri razvoju večšin predbralne in bralne pismenosti, organizirajo različne storitve in dejavnosti za otroke, starše in druge, ki spremljajo otroka v knjižnico (Strokovna priporočila in standardi ..., 2018). V Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem posebno pozornost namenjamo pripravi in izvedbi storitev in dejavnosti za otroke. Koroško osrednjo knjižnico sestavljajo različni oddelki (oddelek za odrasle, oddelek za otroke in mladino ter domoznanski oddelek) in krajevne knjižnice. Oddelek za otroke in mladino je v isti stavbi (grad) kot oddelek za odrasle, vendar ima svoj lasten vhod in delovni čas. Ta oddelek se imenuje Pionirska knjižnica Leopolda Suhodolčana.

Namen pisne naloge je raziskati, katere storitve in dejavnosti Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika ponuja staršem in otrokom ter njihovo zadovoljstvo s temi storitvami. V ta namen smo oblikovali raziskovalna vprašanja. Želeli smo ugotoviti, ali uporabniki (starši) ponujene storitve in dejavnosti, namenjene staršem in otrokom, poznajo; ali te storitve/dejavnosti uporabljajo in ali so z njimi zadovoljni; ali je prostor na oddelku za otroke in mladino primerno urejen in prilagojen ter ali knjižnica ponuja svojim uporabnikom dejavnosti in storitve, primerljive z drugimi slovenskimi (splošnimi) knjižnicami. S pomočjo raziskave bo mogoče ugotoviti, ali so uporabniki zadovoljni s storitvami in dejavnostmi, ki jih knjižnica ponuja otrokom in staršem, in v katero smer bi morali v knjižnici to dejavnost razvijati. Samo tako bomo lahko v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika storitve nadgradili in izboljšali.

V raziskovalni nalogi smo oblikovali štiri hipoteze, ki smo jih preverili z naslednjimi raziskovalnimi metodami:

- kvalitativno metodo analize in sinteze spletnih strani devetih slovenskih območnih knjižnic, ter s primerjavo rezultatov s ponudbo Koroške osrednje knjižnice (metoda komparacije)
- kvalitativno metodo analize priporočil za ureditev prostora, ki smo jih primerjali s prostori v Koroški osrednji knjižnici (metoda komparacije)
- kvantitativno metodo anketiranja – oblikovali smo anketni vprašalnik, s pomočjo katerega smo preverili poznavanje in zadovoljstvo uporabnikov s ponudbo za otroke in starše v knjižnici.

Dobljeni rezultati in zaključki raziskave so predstavljeni v zadnjih dveh poglavjih. Ob nadaljnjem razvoju teh storitev in dejavnosti v Koroški osrednji knjižnici bi morali upoštevati potrebe lokalnega okolja in različnih jezikovnih in etničnih skupin.

2 POMEN ZGODNJEGA BRANJA OTROKOM TER VLOGA SPLOŠNE KNJIŽNICE

Branje je izjemnega pomena za otrokov razvoj, tesno je povezano z razvojem mišljenja in govora. Otroci se skozi prebrano učijo o svetu okoli njih (Marjanovič Umek in Zupančič, 2003). Že predšolski otrok s pomočjo družine usvaja veščine pismenosti. Kasneje, predvsem od vstopa v osnovno šolo, je otrok že vpet v različne dejavnosti, pri katerih brez pismenosti ne gre. Tukaj govorimo o osnovnih veščinah pismenosti, kot je branje navodil, do (kasneje) pisanja elektronskih sporočil (Knaflič, 2009). Pri vzgajanju otroka v bralca imajo največji vpliv starši, saj so otrokovi prvi učitelji. Starši se tega večinoma zavedajo in se trudijo otrokom ponuditi čim več, pri čemer se v veliki meri zgledujejo po svojem otroštvu. Za otroka je skupna aktivnost branja neke knjige pomembna ne le zaradi razvoja govora, mišljenja in kasneje branja, ampak preprosto zato, ker takšna aktivnost predstavlja neko skupno dejavnost, ki jim daje občutek večje varnosti in povezanosti s starši (Knaflič, 2003). Splošne knjižnice morajo pri svojem delu upoštevati današnje stanje na področju družinskega življenja in način komuniciranja različnih družin z okoljem. Knjižnica lahko še posebej prispeva k vključevanju priseljenskih družin, ki izhajajo iz različnih kultur. Knjižnica mora s svojimi storitvami in dejavnostmi družine spodbuditi k temu, da bodo knjižnico obiskale. V ta namen lahko knjižnice organizirajo dneve odprtih vrat (Resman, 2011). Tudi Mlakar (2009) poudari, da se kljub trudu splošnih knjižnic in knjižničarjev velikokrat zgodi, da nekaterih družin v knjižnico ni, čeprav so otroci nad obiskom večinoma navdušeni. Pogosto gre v teh primerih za družine, ki zaradi tega ali onega razloga niso dovolj informirane o knjižnicah in pomenu branja ter zgodnje pismenosti.

2.1 VLOGA SPLOŠNIH KNJIŽNIC

Glavni namen splošnih knjižnic, podrobneje oddelkov za otroke in mladino znotraj njih, je, da z oblikovanjem knjižnične zbirke, storitev in dejavnosti nudijo podporo otrokom različnih starostnih stopenj. Svojo knjižnično zbirko, storitve in dejavnosti morajo oblikovati tako, da nudijo podporo staršem ali skrbnikom otrok ter drugim odraslim, ki pospremiijo otroke v knjižnico (IFLA guidelines for library services to children aged 0-18, 2018).

Mrdenović, B., Družini prijazna knjižnica: primer Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika.
Pisna naloga za bibliotekarski izpit

Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice za obdobje od leta 2018 do 2028 navajajo, da morajo splošne knjižnice razvijati predbralno in bralno pismenost otrok (otroci do 6. leta starosti in otroci od 6. do 14. leta starosti). Za uresničevanje razvijanja bralne in predbralne pismenosti mora knjižnica zagotavljati kvalitetno zbirko knjig in igrač, svetovati pri izbiri in ponujati prostor, ki je namenjen otrokom. V tem prostoru se lahko otroci učijo in igrajo ter sodelujejo pri dejavnostih, ki jih organizira knjižnica. V lokalnem okolju knjižnica promovira pomen razvoja predbralne pismenosti in družinskega branja. Pri svojem delu se mora povezati z vrtci, šolami (bibliopedagoške ure), porodničnicami in podobnimi organizacijami v lokalnem okolju. Knjižnica mora motivirati otroke in jih vključevati v aktivno uporabo knjižnic. Z namenom razvoja predbralne pismenosti knjižnica organizira različne dejavnosti, kot so pravljíčne ure, ure igranja in podobne aktivnosti. Za starše in druge odrasle mora organizirati razne dogodke v zvezi s predbralno in bralno pismenostjo. Prav tako je dobro, da ima knjižnica na spletni strani določen segment, kjer so opisani pomen branja, bralna in predbralna pismenost. Ta segment mora vključevati novosti s tega področja in priporočilne sezname za starše (Strokovna priporočila in standardi ..., 2018).

Pri razvoju bralne pismenosti mora knjižnica zagotavljati uporabnikom knjižnično gradivo glede na različne razvojne stopnje in interese otrok. Knjižnična zbirka in storitve morajo biti prilagojene različnim uporabnikom, kot so otroci z ovirami pri branju ali različne narodne manjšine. V knjižnici moramo organizirati dogodke, katerih namen je promovirati branje in motivirati otroke. Dobrodošli so priporočilni sezname, ki si jih je možno ogledati tako v prostorih knjižnice kot na spletu. Knjižnica lahko organizira predavanja o novostih pri vzgoji in predstavi novosti v knjižni produkciji za starše in strokovne delavce v vzgoji in izobraževanju (Strokovna priporočila in standardi ..., 2018).

2.2 RAZISKAVE V SLOVENIJI IN TUJINI

Splošne knjižnice v Sloveniji ponujajo široko paleto storitev za starše in otroke. Večina splošnih knjižnic po Sloveniji ima znotraj knjižnične mreže posebne mladinske oddelke, kjer staršem in otrokom nudijo kvalitetno gradivo, sezname gradiva, pomoč pri izbiri in obilo drugih bibliopedagoških aktivnosti. Splošne knjižnice so splošno dostopne, saj so za uporabnike do 18. leta starosti brezplačne in jih lahko obiščejo vsi, ne glede na socialnoekonomski status (Resman, 2011).

Mrdenović, B., Družini prijazna knjižnica: primer Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika.
Pisna naloga za bibliotekarski izpit

Stojanović (2018) je v svoji raziskavi želela ugotoviti, kako so starši, otroci in knjižničarji zadovoljni z dejavnostmi v Knjižnici dr. France Škerl in Knjižnici Domžale. V obeh knjižnicah se lahko otroci udeležijo organiziranih dejavnosti, kot so na primer pravljичne ure (tudi v tujih jezikih), ustvarjalne delavnice, igralne urice in podobno. Ugotovila je, da so starši, otroci in knjižničarji v obeh knjižnicah zadovoljni z organiziranimi dejavnostmi. Pokazalo se je, da otroci posebej radi obiskujejo organizirane dejavnosti v knjižnici. Starši so omenili, da bi želeli več dogodkov oziroma večjo pogostost le-teh. Ugotovila je tudi, da obe knjižnici ponujata svojim uporabnikom podobne dejavnosti.

Podobno je v svoji raziskavi ugotovila Bevk (2016), ki je raziskovala zadovoljstvo predšolskih in šolskih otrok z organiziranimi dogodki v Knjižnici Cirila Kosmača Tolmin ter v dveh osnovnih šolah (Osnovna šola Dušana Muniha na Mostu na Soči in Osnovna šola Franceta Bevka v Tolminu). Ugotovila je, da so predšolski in šolski otroci zadovoljni z organizacijo dogodkov tako v splošni kot v šolskih knjižnicah. Starši svoje otroke na dogodke v splošno knjižnico vozijo pogosto in so z njimi zadovoljni. Najpogostejša razloga, zaradi katerih starši pripeljejo otroke na organizirane dogodke v knjižnico, sta koristno preživljanje prostega časa in pridobivanje novih znanj. Ob koncu svoje raziskave je Bevk (2016) poudarila, da bi se morala splošna knjižnica bolj povezovati z osnovnima šolama, da bi bili dogodki, ki jih knjižnica organizira, še bolj obiskani.

Tudi splošne knjižnice v tujini ponujajo otrokom različne dejavnosti, ki jih podrobneje opisujejo smernice IFLE¹ (katere priporočila upoštevajo tudi slovenske knjižnice). Dejavnosti, ki jih priporoča IFLA, so razni bralni klubi, kulturni programi, obiski avtorjev, promocija branja, dejavnosti informacijske in družinske pismenosti, ustvarjalne delavnice in podobno (IFLA guidelines for library services to children aged 0-18, 2018).

Stagg Peterson idr. (2012) so v svoji raziskavi preučevali programe zgodnje pismenosti, ki jih organizirajo splošne knjižnice Ontaria. Ugotovili so, da s pomočjo programov zgodnje pismenosti splošne knjižnice pomagajo otrokom pri razvoju bralnih veščin otrok v njihovem kasnejšem razvoju. Starši in knjižničarji so menili, da je prednost teh programov v tem, da pripravijo otroke na vstop v šolo, starši so bili še posebej navdušeni nad dejstvom, da imajo otroci zaradi vključenosti v programe zgodnje pismenosti bolj pozitiven odnos do branja.

¹ International Federation of Library Associations and Institutions

Vanobbergen idr. (2009) so v raziskavi glede programa zgodnje pismenosti v splošnih knjižnicah na flamskem območju ugotovili, da so starši najprej menili, da so njihovi otroci za tako zgodnje branje še premajhni. Nekatere starše je skrbelo, da tako otroke »silijo« v prezgodnje učenje, vendar se je kasneje izkazalo, da so ti starši ugotovili, da ne gre zgolj za učenje, temveč za ustvarjanje vezi z otrokom. Starši so bili zelo veseli priporočilnih seznamov za določene starostne stopnje.

Morgan (2012) je v svoji raziskavi preučeval uspešnost bralno spodbujevalnega projekta »Dare to explore«, ki so ga organizirali v knjižnicah na Novi Zelandiji. Rezultati so pokazali, da so starši in otroci s to dejavnostjo v knjižnicah zelo zadovoljni in bi se je še udeležili. Knjižnice pa so tako pridobile kar nekaj novih uporabnikov.

2.3 PROSTOR V KNJIŽNICI

Prostor, namenjen otrokom in mladini, mora biti posebej oblikovan. Vsebovati mora razdelke za samostojno učenje, razne prireditve (srečanja z ustvarjalci, pravljичne ure itd.) in za družine, ki knjižnico uporabljajo v družabne namene. Pomembno je, da je prostor za otroke ločen od ostalega dela knjižnice in da ga je možno takoj prepoznati. Urejenost mora biti takšna, da ima zadostne vire (umetne ali naravne) svetlobe in primerno temperaturo. Dobro je, da je v pritličju in urejen tako, da je dostopen vsem, tudi uporabnikom s posebnimi potrebami. Pomembna je ustrezna velikost – v knjižnici mora biti prostor za knjižno in neknjižno gradivo, računalniške delovne postaje, razne razstave in dejavnosti, ki potekajo v knjižnici (ure pravljic, glasba, samostojno učenje, srečanja z ustvarjalci ...). V knjižnici bi moral biti prostor za varstvo otrok ter za previjanje in dojenje. Sanitarni prostori morajo biti prav tako družini prijazni, prilagojeni starosti in spolu otrok. Regali morajo biti postavljeni nizko, da je gradivo dostopno tudi najmlajšim. Predvsem je pomembno, v kakšnem tonu in kako so napisana obvestila v knjižnici (IFLA guidelines for library services to children aged 0-18, 2018).

2.4 DEJAVNOSTI IN STORITVE TER UREDITEV PROSTORA ZA OTROKE V KOROŠKI OSREDNJI KNJIŽNICI

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika je osrednja območna knjižnica, ki svojo dejavnost izvaja za štiri občine² (skupno za okoli 24.970 prebivalcev) v lokalnem prostoru. V sklopu posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic svojo strokovno pomoč nudi vsem 12 občinam³ na koroškem območju, in sicer Knjižnici Ksaverja Meška Slovenj Gradec, Knjižnici Radlje ob Dravi in Knjižnici Dravograd.

Koroška osrednja knjižnica se nahaja na gradu, v katerem imajo svoj prostor oddelek za odrasle, domoznanski oddelek ter oddelek za otroke in mladino, ki se imenuje Pionirska knjižnica Leopolda Suhodolčana. Knjižnico sestavljajo še lokalne enote⁴ in izposojevališča⁵, ki so locirane v Mežiški dolini. V letu 2020 je imela Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika skupno 4.224 aktivnih članov, od tega 216 predšolskih otrok in 786 osnovnošolcev. Knjižnica tem uporabnikom (in njihovim staršem) ponuja pester nabor storitev in dejavnosti.

V tem delu naloge bomo opisali tiste storitve in dejavnosti, ki so namenjene najmlajšim obiskovalcem knjižnice. Za mladino knjižnica ponuja projekt spodbujanja branja **Bodi kul, beri ful**, reševanje **Mega kviza**, sodelovanje v projektu **Rastem s knjigo** (za sedmošolce in dijake prvih letnikov srednjih šol) ter **Knjižne mišice** (aktivne igre s knjigami za mlade z zunanjim izvajalcem).

V Pionirski knjižnici Leopolda Suhodolčana je gradivo razporejeno po starostnih stopnjah: C (cicibani), P (pionirji) in M (mladina). Črka L predstavlja ljudsko slovstvo, črka S kartonke in zvočne knjige. Stroka za otroke in mladino je (tako kot na oddelku za odrasle) razporejena po UDK sistemu. Lepslovje za otroke in mladino v tujih jezikih ter neknjižno gradivo (CD, DVD) in periodika so postavljene ločeno. V knjižnici so izpostavljeni bralni nahrbtniki in kovčki presenečenja. Prostor knjižnice je zračen, z veliko svetlobe, in je dostopen za uporabnike s

² Občina Ravne na Koroškem, občina Prevalje, občina Mežica in občina Črna na Koroškem

³ Občina Ravne na Koroškem, občina Prevalje, občina Mežica, občina Črna na Koroškem, občina Dravograd, Mestna občina Slovenj Gradec, občina Mislinja, občina Muta, občina Podvelka, občina Radlje ob Dravi, občina Ribnica na Pohorju in občina Vuzenica

⁴ Enota Kotlje, enota Prevalje, enota Mežica, enota Žerjav in enota Črna

⁵ Izposojevališče Leše, izposojevališče Strojna, izposojevališče Strojnska reka in izposojevališče Podpeca

Mrdenović, B., Družini prijazna knjižnica: primer Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika.
Pisna naloga za bibliotekarski izpit

posebnimi potrebami, ker je pritličen. V knjižnici so fotelji, kjer lahko uporabniki prebirajo knjige, ter računalnik za uporabnike. Regali za knjige, označene z oznako C, so nizki, tako, da jih dosežejo najmlajši. Slikanice, označene z oznako S, so zložene v nizkih zabojih, ki jih otroci z lahkoto dosežejo. Regali za knjige, označene s P in M, so normalne velikosti. V knjižnici so sanitarni prostori, ločeni po spolu in prilagojeni za otroke (velikost in višina regalov v sanitarijah). Prav tako je v sanitarijah prostor za previjanje. V zadnjem delu knjižnice je **bralni kotiček**.

Ob sredah popoldan od oktobra do maja v knjižnici poteka **pravljlična ura z ustvarjalno delavnico**. Pravljične ure so različne, namenjene so otrokom od 4. leta dalje. Primarno jih izvajamo v Pionirski knjižnici, enkrat mesečno tudi v dislociranih enotah knjižnice. Po dogovoru pravljlične ure izvajamo v osnovnih šolah in vrtcih (»knjižnica na obisku«). **Ustvarjalne delavnice** potekajo tudi posamično.

Najmlajšim uporabnikom knjižnice je namenjen **Križ-kraž, kralj Matjaž**, dopoldanska igralna urica za predšolske otroke. Poleg igranja je pomemben del ure predstavitev kakovostnih didaktičnih igrač in igralnih knjig. Dopoldanska igralna ulica je namenjena otrokom in njihovim staršem, drugim spremljevalcem otrok ter vrtčevskim skupinam. Mesečno v knjižnici pripravimo **knjižno uganko**, ki je namenjena mladim bralcem, otroci pa lahko oddajo svoj glas za najljubšo knjigo v sklopu glasovanja **Moja naj knjiga**.

V knjižnici so uporabnikom na voljo **bralni nahrbtniki** (v njih otroci najdejo po pet knjig – slikopise, knjige z malo teksta in veliko ilustracijami, ki spodbujajo interes otrok za branje), **nahrbtniki z gradivom za dislektike** (imenujejo se **Čarobni nahrbtniki** in so namenjeni vsem, predvsem otrokom z disleksijo in drugimi težavami branja in pisanja, dodana je strokovna literatura za starše), **Kovčki presenečenja** (simpatični kovčki za najmlajše, vsebujejo do sedem knjig) in **Grajski »žaklčki«** (vrečke presenečenja s poletnim branjem za dve starostni stopnji – C in P).

Raziskovalne delavnice so tematske in potekajo v knjižnici nekajkrat letno. Knjižnica organizira tudi **lutkovne predstave**, ki potekajo v sklopu pravljličnih ur ali samostojno. Vsako leto aprila pripravimo **Noč v knjižnici**, kjer otroci na podlagi predhodnih prijav prespijo v knjižnici. Nekajkrat letno knjižnica v sodelovanju z zavodom Izomodel pripravi **Lego delavnico**. Gre za delavnico osnov programiranja, ki traja približno tri ure, primerna je za

Mrdenović, B., Družini prijazna knjižnica: primer Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika.
Pisna naloga za bibliotekarski izpit

otroke od 6. leta naprej. Za spodbujanje stripovske umetnosti v knjižnici vsako leto **pripravimo delavnice in stripovski razpis**, ki ga zaključimo z razstavo izdelkov in s prireditvijo – srečanjem z uveljavljenim stripovskim ustvarjalcem. Skozi vse leto tako v Pionirski knjižnici kot v dislociranih enotah pripravljamo **razstave in razstavne koticke**, namenjene spodbujanju branja.

Obiskovalcem nudimo **ogled knjižnice** oziroma gradu. Voden ogled za predšolske in osnovnošolske otroke je večinoma organiziran z vrtcem ali šolo; možno pa je, da se starši sami odločijo za ogled. Knjižnica se že leta trudi za dobro komunikacijo z lokalnimi vrtci Mežiške doline. Da bi spodbudili starše k obisku knjižnice in spodbudili družinsko branje, smo v knjižnici v sodelovanju z vzgojitelji vzpostavili **Predšolsko bralno značko Petra Nosa**. Poleti, med junijem in septembrom, organiziramo **Poletnice**, projekt počitniškega branja.

Zaradi epidemioloških razmer v državi je bilo v letu 2020 onemogočeno izvajanje dejavnosti za otroke. Želeli smo, da bi otroci kljub temu lahko sodelovali pri aktivnostih v knjižnici, zato smo oblikovali dejavnosti, ki jih je bilo mogoče spremljati preko spleta (Facebook stran knjižnice in Youtube kanal knjižnice). Tako so tedensko potekale pravljичne ure preko spleta (s pobarvanko), otroci pa so lahko preko spleta mesečno reševali knjižno uganko in glasovali za najljubšo knjigo. Predlagali smo tudi ogled raznih lutkovnih predstav in drugih primernih videoposnetkov ter spletnih strani. V decembru 2020 je potekala tudi ustvarjalna (video)delavnica z naslovom »Okrasimo praznično drevo«. Ker se epidemiološko stanje v državi ni bistveno izboljšalo, nadaljujemo z objavljanjem in promoviranjem teh dejavnosti tudi v letu 2021. V februarju 2021 je potekala (video)delavnica »Besede iz cilindra«, kjer so knjižničarke, ki so posnele delavnico, korak za korakom prikazale, kako se izdelata cilinder. Delavnica je potekala v sklopu slovenskega kulturnega praznika in je bila objavljena na Youtube kanalu knjižnice, spletni in Facebook strani knjižnice.

3 RAZISKAVA O KOROŠKI OSREDNJI OBMOČNI KNJIŽNICI KOT DRUŽINI PRIJAZNI KNJIŽNICI

Namen pisne naloge je raziskati, katere storitve in dejavnosti knjižnica ponuja staršem in otrokom, ter njihovo zadovoljstvo s temi storitvami. Zanimalo nas je tudi, ali knjižnica ponuja storitve primerljive z drugimi slovenskimi splošnimi knjižnicami, in ali je prostor na oddelku

Mrdenović, B., Družini prijazna knjižnica: primer Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika.
Pisna naloga za bibliotekarski izpit

za otroke in mladino primerno urejen in prilagojen. Rezultati raziskave so prikazani v podpoglavjih 3.3, 3.4 in 3.5 ter v poglavju 4.

3.1 RAZISKOVALNA VPRAŠANJA IN HIPOTEZE

Cilj raziskave je odgovoriti na naslednja raziskovalna vprašanja:

- Ali uporabniki (starši) ponujene storitve in dejavnosti, ki so namenjene staršem in otrokom, poznajo?
- Ali te storitve uporabljajo in ali so z njimi zadovoljni?
- Ali je prostor na oddelku za otroke in mladino primerno urejen in prilagojen?
- Ali knjižnica ponuja svojim uporabnikom storitve in dejavnosti, primerljive z drugimi slovenskimi knjižnicami?

Iz raziskovalnih vprašanj smo oblikovali naslednje hipoteze:

H1: Uporabniki (starši) ponujene storitve in dejavnosti, namenjene staršem in otrokom, poznajo.

H2: Uporabniki ponujene storitve in dejavnosti uporabljajo in so z njimi zadovoljni.

H3: Prostor na oddelku za otroke in mladino (Pionirska knjižnica Leopolda Suhodolčana) je primerno urejen in prilagojen.

H4: Koroška osrednja knjižnica svojim uporabnikom ponuja storitve in dejavnosti, primerljive z drugimi slovenskimi (splošnimi) knjižnicami.

3.2 METODOLOGIJA

Da bi lahko potrdili ali ovrgli hipoteze, ki smo jih postavili, smo uporabili kvalitativno metodo analize, sinteze in primerjave ter kvantitativno metodo anketiranja.

Šlo je za analizo spletnih strani devetih slovenskih območnih knjižnic in primerjavo le-teh s ponudbo Koroške osrednje knjižnice ter analizo ureditve prostora v Koroški osrednji knjižnici (oddelek za otroke in mladino) glede na smernice IFLE (IFLA guidelines for library services to children aged 0-18, 2018).

Mrdenović, B., Družini prijazna knjižnica: primer Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika.
Pisna naloga za bibliotekarski izpit

Za uporabnike v knjižnici smo oblikovali anketni vprašalnik, ki je v Prilogi 1. S pomočjo anketnega vprašalnika smo preverili poznavanje in zadovoljstvo uporabnikov s ponudbo za otroke in starše v knjižnici.

3.3 ANALIZA SPLETNIH STRANI SLOVENSКИH OSREDNJIH OBMOČNIH KNJIŽNIC

Da bi lahko odgovorili na raziskovalni problem pri četrti hipotezi – ali Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika ponuja storitve in dejavnosti, primerljive z drugimi splošnimi knjižnicami, smo uporabili kvalitativno metodo analize in sinteze. Pregledali smo spletne strani devetih osrednjih območnih knjižnic⁶ in analizirali podatke ter jih primerjali s ponudbo storitev in dejavnosti v Koroški osrednji knjižnici. Osrednje območne knjižnice smo izbrali, ker gre za isto vrsto knjižnic, kot je Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika. Tako je možna primerjava med knjižnicami. Ko smo pregledovali spletne strani, smo se osredotočili na deset storitev oziroma dejavnosti, za katere smo želeli ugotoviti, v kolikšni meri jih ponujajo izbrane knjižnice. Te dejavnosti oziroma storitve so bile izbrane na podlagi strokovnih priporočil in standardov za splošne knjižnice za obdobje od leta 2018 do leta 2028 (Strokovna priporočila in standardi ..., 2018). Tabela 1 predstavlja rezultate, s simbolom »✓« je označeno, ali določena knjižnica ponuja ali izvaja storitev oziroma dejavnost. Če knjižnica na spletni strani ni imela navedeno, ali določeno storitev ali dejavnost izvajajo, smo v tabeli pustili prazno. Knjižnice so označene od K1 do K10, v legendi tabele je obrazloženo, katera oznaka predstavlja katero knjižnico. Oznaka K10 označuje Koroško osrednjo knjižnico, ki smo jo na koncu primerjali z ostalimi osrednjimi območnimi knjižnicami.

⁶ Priloga 2: Seznam pregledanih spletnih strani devetih osrednjih območnih knjižnic, str. V

Tabela 1: Analiza spletnih strani osrednjih območnih knjižnic in primerjava s Koroško osrednjo knjižnico

Storitev ali dejavnost	K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7	K8	K9	K10
Pravljичne ure	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Ustvarjalne delavnice	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Projekti spodbujanja branja	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Sodelovanje z vrtci in osnovnimi šolami (bibliopedagoške ure)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Knjižne uganke	✓		✓	✓		✓		✓		✓
Predšolska bralna značka		✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓
Raziskovalne in druge delavnice	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Priporočilni sezname	✓	✓	✓	✓		✓		✓	✓	
Lutkovne, gledališke ali druge predstave	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Srečanja z ustvarjalci	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Legenda: K1= Osrednja knjižnica Celje; K2= Knjižnica Mirana Jarca Novo Mesto; K3= Mestna knjižnica Kranj; K4= Goriška knjižnica Franceta Bevka; K5= Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper; K6= Mestna knjižnica Ljubljana; K7= Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota; K8= Knjižnica Ivana Potrča Ptuj; K9= Mariborska knjižnica; K10= Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem

Iz analize spletnih strani osrednjih območnih knjižnic je mogoče ugotoviti, da vse, vključno s Koroško osrednjo knjižnico dr. Franca Sušnika, ponujajo primerljive dejavnosti in storitve za otroke in starše. Ponudba dejavnosti in storitev za otroke in starše se med knjižnicami nekoliko razlikuje. Možno je, da knjižnice na spletnih straneh ne navajajo celotne ponudbe, zato lahko pride do odstopanj. Rezultati analize so pokazali, da štiri knjižnice na spletnih straneh nimajo navedbe, ali ponujajo reševanje mesečnih knjižnih uganek; tri ne navajajo, ali v sodelovanju z vrtci izvajajo predšolsko bralno značko. Ena knjižnica na spletni strani ne navaja, ali organizira delavnice (kot so na primer raziskovalne delavnice); ena ne navaja organizacije srečanj z ustvarjalci. Tri knjižnice, vključno s Koroško osrednjo knjižnico, na spletnih straneh ne ponujajo priporočilnih seznamov. Kljub temu lahko rečemo, da osrednje območne knjižnice ponujajo dejavnosti in storitve, ki so v skladu s strokovnimi priporočili (Strokovna priporočila in standardi ..., 2018).

Mrdenović, B., Družini prijazna knjižnica: primer Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika.
Pisna naloga za bibliotekarski izpit

Primeri dobrih praks drugih osrednjih območnih knjižnic, ki so se nam zdeli zanimivi in bi jih radi izpostavili, so pravljичne urice v italijanskem jeziku v Osrednji knjižnici Srečka Vilharja Koper (Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper, b. d.). V Osrednji knjižnici Celje skupaj z vrtci organizirajo pravljичne ure za starše. Starše želijo tako seznaniti s knjižnico in jim predstaviti pomen zgodnjega uvajanja v knjižnico (Osrednja knjižnica Celje, b. d.). Mestna knjižnica Ljubljana ponuja zanimivo dejavnost »Beremo s tačkami«, kjer otroci berejo psom (Mestna knjižnica Ljubljana, b. d.).

3.4 ANALIZA PROSTORA NA ODDELKU ZA OTROKE IN MLADINO V KOROŠKI OSREDNJI KNJIŽNICI

Zanimalo nas je, ali je prostor na oddelku za otroke in mladino (Pionirska knjižnica Leopolda Suhodolčana) v Koroški osrednji knjižnici primerno urejen. Zaradi tega smo izvedli metodo analize in primerjave – analizirali smo priporočila smernic IFLE glede ureditve prostora (IFLA guidelines for library services to children aged 0-18, 2018). Na podlagi teh smernic smo oblikovali devet kriterijev (ti so predstavljeni v tabeli) in jih primerjali z urejenostjo oddelka za otroke in mladino, ki je podrobneje opisan pod točko 2.4. Tam, kjer se urejenost oddelka sklada s priporočili, smo označili »✓«, kjer ne, smo pustili prazno.

Urejenost oddelka je primerna in se sklada s priporočili, manjka pa prostor za dojenje. Velikost prostora je primerna, saj je dovolj velik, da vsebuje vse nujne elemente (prostor za prireditve, učenje ...).

Tabela 2: Primernost ureditve prostora na oddelku za otroke in mladino

Priporočila	Urejenost na oddelku za otroke in mladino
Prostor za prireditve	✓
Prostor za učenje	✓
Računalnik za uporabnike	✓
Primerni sanitarni prostori	✓
Prostor za previjanje	✓
Prostor za dojenje	
Primerna višina pohištva in označbe pohištva	✓
Primerna svetloba in temperatura	✓
Primerna velikost	✓

3.5 ANKETA MED UPORABNIKI KNJIŽNICE

Da bi ugotovili, ali so uporabniki zadovoljni s storitvami in dejavnostmi, ki jih Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika ponuja zanje in otroke, smo oblikovali anketni vprašalnik, ki je bil objavljen na spletni strani lka⁷. Anketa je sestavljena iz 20 vprašanj, od katerih so bila 3 demografska vprašanja. Skupno je bilo deset vprašanj zaprtega tipa (od tega je pri dveh bilo možnih več odgovorov), štiri vprašanja odprtega tipa, kjer smo anketirance spraševali po njihovem mnenju o ponudbi knjižnice, in tri polodprta vprašanja.

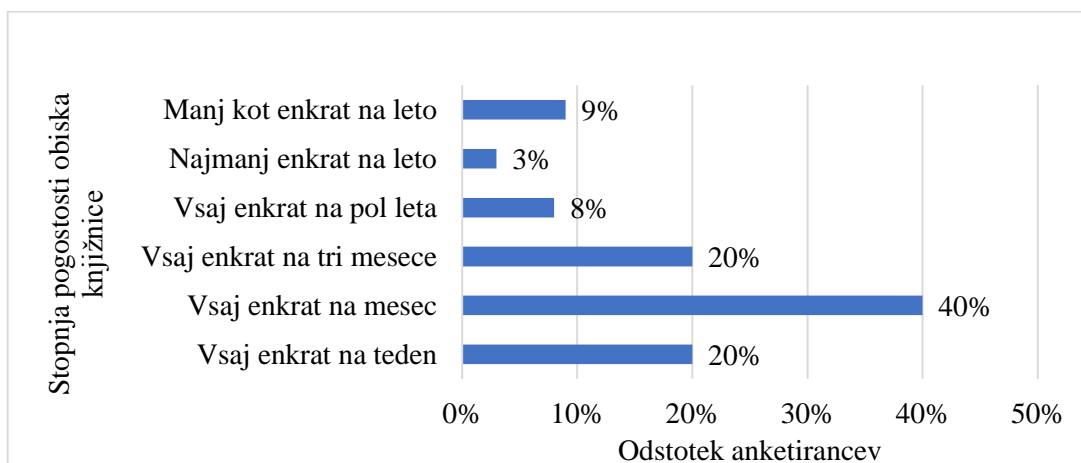
3.5.1 Anketni vzorec

Anketa je bila aktivna od konca novembra 2020 do začetka januarja 2021. Vzorec v anketi je bil priložnostni, uporabnike smo nagovorili k reševanju ankete v prostorih knjižnice in jih prosili, naj na spletu rešijo anketo; anketo smo delili tudi na spletni in Facebook strani knjižnice. Uporabnikom, ki so želeli, smo v knjižnici dali natisnjeno povezavo do spletne ankete. V knjižnici namreč zaradi epidemioloških omejitev nismo mogli osebno izvajati ankete.

Anketo je rešilo 40 uporabnikov knjižnice. Poudariti moramo, da smo predhodno želeli dobiti več rešenih anket, vendar je bila v času izvajanja ankete zaradi epidemiološkega stanja v državi Pionirska knjižnica (oddelek za otroke in mladino) za uporabnike popolnoma zaprta, prevzem gradiva iz tega oddelka je bil v Študijski knjižnici. V tem času prav tako niso potekale dejavnosti za otroke, kot so pravljичne ure, ustvarjalne delavnice in drugo. Kljub temu smo iz odgovorov tistih, ki so anketo rešili, ugotovili, na katerih področjih bo morala knjižnica še delati, da bodo uporabniki dejavnosti poznali in se jih posledično udeležili. V nagovoru ankete smo anketirancem na kratko predstavili tematiko in jih prosili, naj v anketi upoštevajo zgolj storitve in dejavnosti, ki se nanašajo izključno na otroke in starše oziroma so pripravljene samo zanje (ne npr. sama izposoja gradiva).

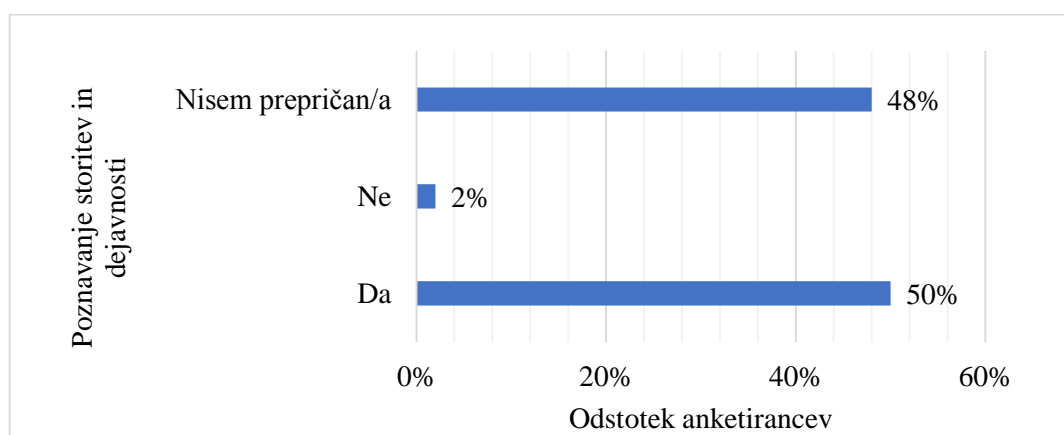
⁷ Priloga 1, str. I

3.5.2 Rezultati ankete

Slika 1: Pogostost obiska Koroške osrednje knjižnice (oddelka za otroke in mladino)

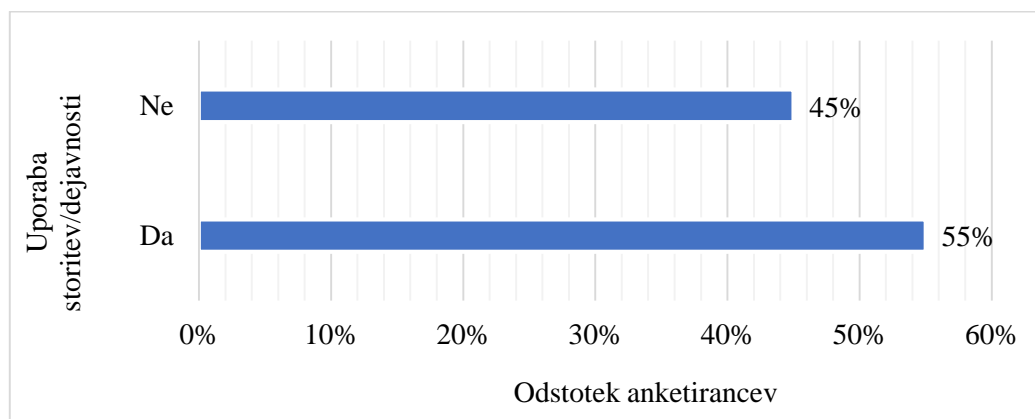
Slika 1 prikazuje, kako pogosto uporabniki družinsko obišejo knjižnico. S pomočjo tega vprašanja smo ugotovili, da 40 % anketirancev družinsko obiše knjižnico vsaj enkrat na mesec. Temu sta sledila odgovora »vsaj enkrat na teden« in »vsaj enkrat na tri mesece« (20 %). Odgovori »vsaj enkrat na pol leta«, »najmanj enkrat na leto« in »manj kot enkrat na leto« so bili izbrani najmanj pogosto.

Slika 2: Poznavanje storitev in dejavnosti, ki jih knjižnica ponuja otrokom in njihovim staršem

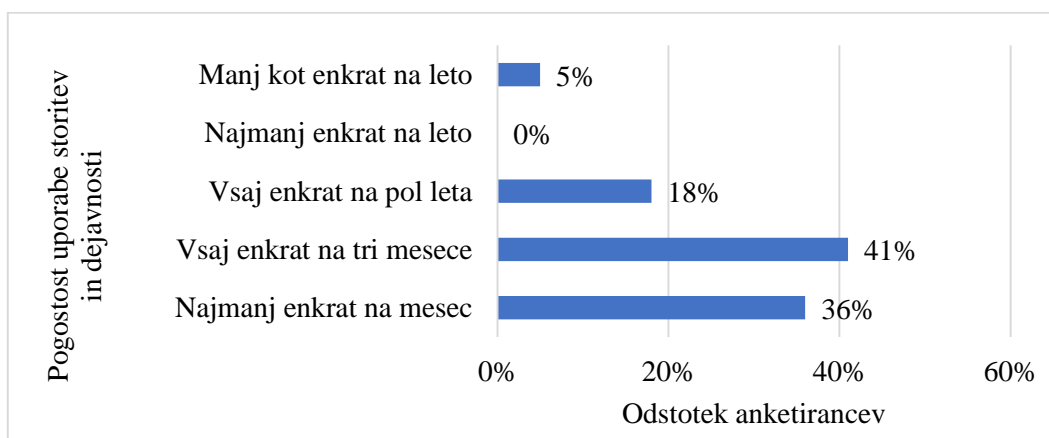
Pri drugem vprašanju smo uporabnike povprašali, ali menijo, da poznajo storitve in dejavnosti, ki jih knjižnica ponuja. Slika 2 prikazuje njihove odgovore; polovica anketirancev je menila, da storitve in dejavnosti poznajo, malo manj kot polovica (48 %) jih ni bila prepričanih o tem, 2 % anketirancev je menilo, da jih ne poznajo. Ker smo želeli videti, katere so tiste dejavnosti in storitve, ki jih poznajo, smo jih pri tretjem vprašanju prosili, naj jih naštejejo. Najpogosteje podani odgovor so bile »pravljичne ure«, ta odgovor so anketiranci navedli 23-krat. Sedemkrat

so anketiranci podali odgovor »ustvarjalne delavnice« in »mesečna knjižna uganka«. Šestkrat so bili omenjeni projekti za spodbujanje branja, kot so npr. Poletnice. Petkrat so anketiranci navedli razstave, ki jih knjižničarji priložnostno pripravljajo v Pionirski knjižnici. Štirikrat so bile navedene lutkovne/otroške predstave, dvakrat so bili navedeni kovčki presenečenja in po enkrat Lego delavnica ter vodeni ogledi knjižnice.

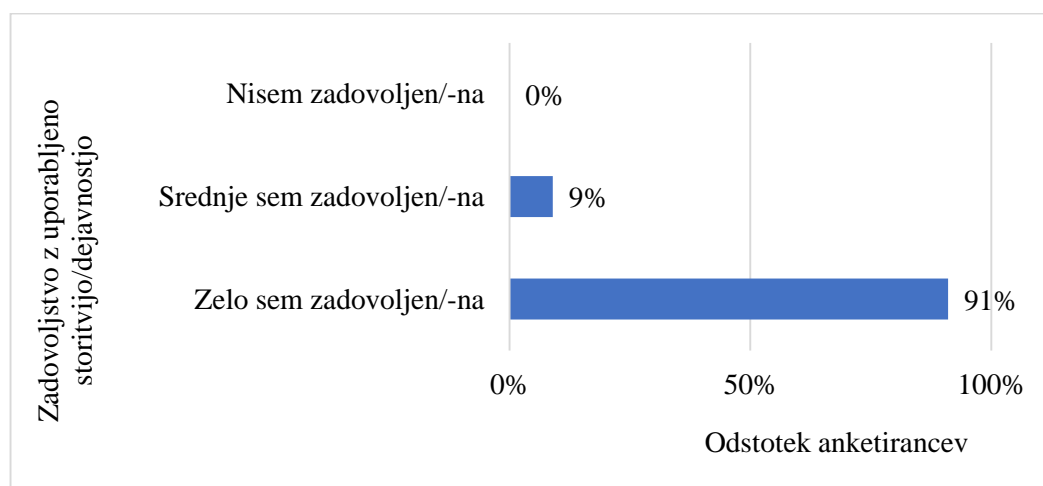
Slika 3: Uporaba storitev in dejavnosti, namenjenih otrokom in njihovim staršem

Pri četrtem vprašanju nas je zanimalo, ali te storitve in dejavnosti uporabljajo. Slika 3 prikazuje odgovore anketirancev. Kar 45 % anketirancev je povedalo, da jih ne uporabljajo. Več kot polovica anketirancev (55 %) je odgovorila, da storitve uporabljajo; vendar je to vseeno zaskrbljujoč podatek. Kaže namreč na nepoznavanje ponudbe knjižnice, saj gre za uporabnike, ki so si, glede na to, da vsaj občasno družinsko pridejo v knjižnico, verjetno že kdaj izposodili vsaj bralni nahrbtnik ali kovček presenečenja. Tisti, ki so pri tem vprašanju odgovorili z »da«, so rešili še vprašanja od 5 do 10; tisti, ki so odgovorili z »ne«, so bili napoteni na 11. vprašanje.

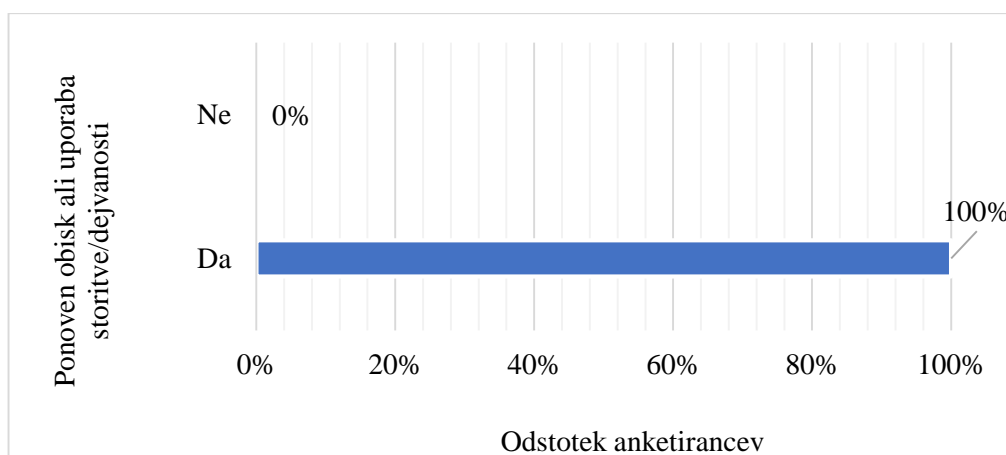
Slika 4: Pogostost uporabe storitev in dejavnosti, namenjenih otrokom in staršem

Slika 4 prikazuje pogostost uporabe storitev in dejavnosti. Na to in naslednja štiri vprašanja so odgovarjali le tisti, ki so pri prejšnjem vprašanju (ali uporabljate storitve in dejavnosti) odgovorili z »da«. Največ anketirancev (41 %) te storitve ali dejavnosti uporablja vsaj enkrat na tri mesece, 36 % anketirancev je odgovorilo, da jih uporabljajo najmanj enkrat na mesec. Le 18 % jih uporablja dejavnosti in storitve vsaj enkrat na pol leta, 5 % pa manj kot enkrat na leto. Z naslednjim vprašanjem smo želeli ugotoviti, katera je tista dejavnost ali storitev, ki jo uporabniki uporabljajo največ. Anketiranci so desetkrat navedli, da se največ udeležujejo pravljernih ur, trikrat so navedli sodelovanje pri mesečni knjižni uganki, dvakrat so navedli izposajo knjig, in sicer bralnih nahrbtnikov ter kovčkov presenečenja, ustvarjalne delavnice so bile navedene enkrat.

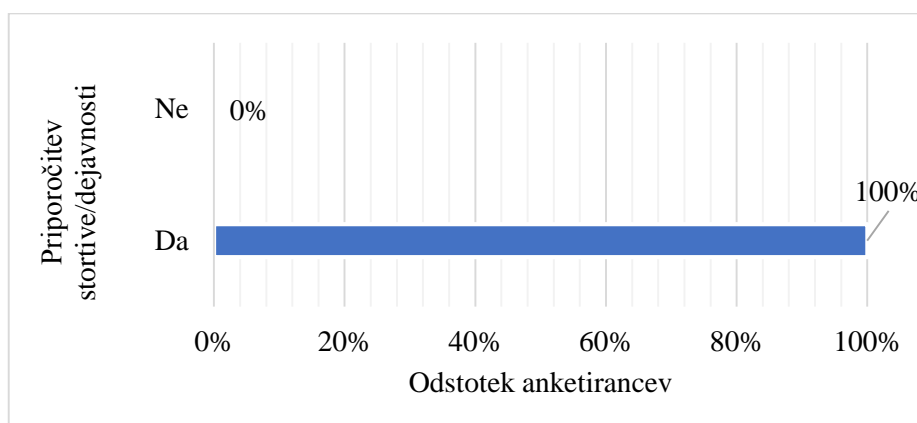
Slika 5: Zadovoljstvo z uporabljenimi/obiskanimi storitvami in dejavnostmi

Iz slike 5 je razvidno, da so anketiranci v 91 % zelo zadovoljni s storitvami in dejavnostmi, ki jih uporabljajo, 9 % jih je srednje zadovoljnih, nihče ni izrazil nezadovoljstva z uporabljenimi storitvami/dejavnostmi. Podobno sta ugotovili Stojanović (2018) in Bevk (2016) v svojih raziskavah.

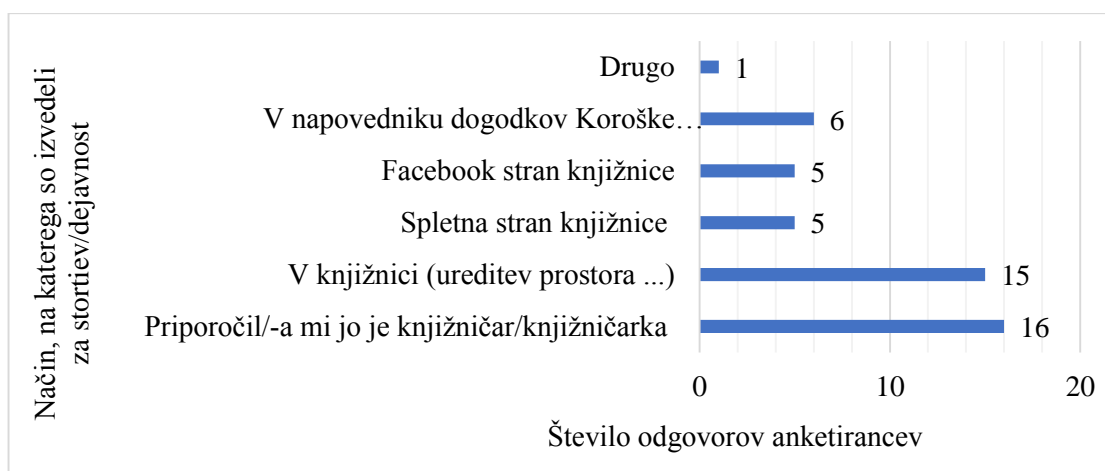
Slika 6: Ponovna uporaba/obisk že uporabljenih/obiskanih storitev in dejavnosti

Zanimalo nas je, ali so anketiranci storitve in dejavnosti uporabili več kot enkrat. Slika 6 prikazuje odgovore anketirancev, vsi (100 %) so odgovorili z »da«. Odgovori kažejo, da so bile storitve/dejavnosti anketirancem dovolj všeč za ponoven obisk, poprosili smo jih tudi, da svoje odgovore utemeljijo. V večini so odgovarjali, da so dejavnosti otrokom všeč, zanimive in da so otroci navdušeni. Nekaj odgovorov kaže na to, da se starši zavedajo, kako pomembne so takšne dejavnosti za otroke, saj so nekateri odgovarjali, da se jim to zdi pomembno za otrokov razvoj in za razvijanje dobrih bralnih veščin ter pismenosti.

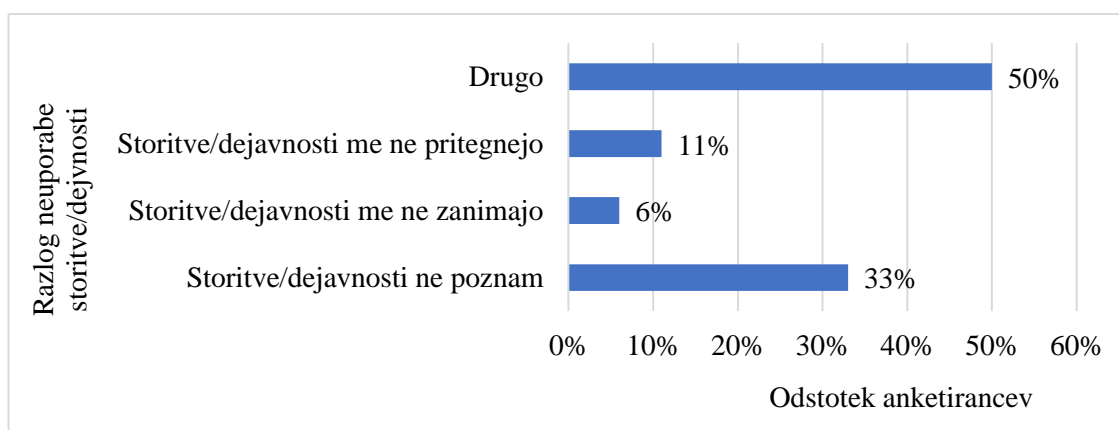
Slika 7: Priporočitev uporabljenih/obiskanih storitev in dejavnosti drugim

Slika 7 prikazuje mnenje anketirancev, ali bi storitve in dejavnosti, ki so jih uporabili/se jih udeležili, priporočili drugim. Vsi anketiranci (100 %) bi storitev oziroma dejavnost priporočili drugim.

Slika 8: Način, na katerega so anketiranci izvedeli za storitev ali dejavnost

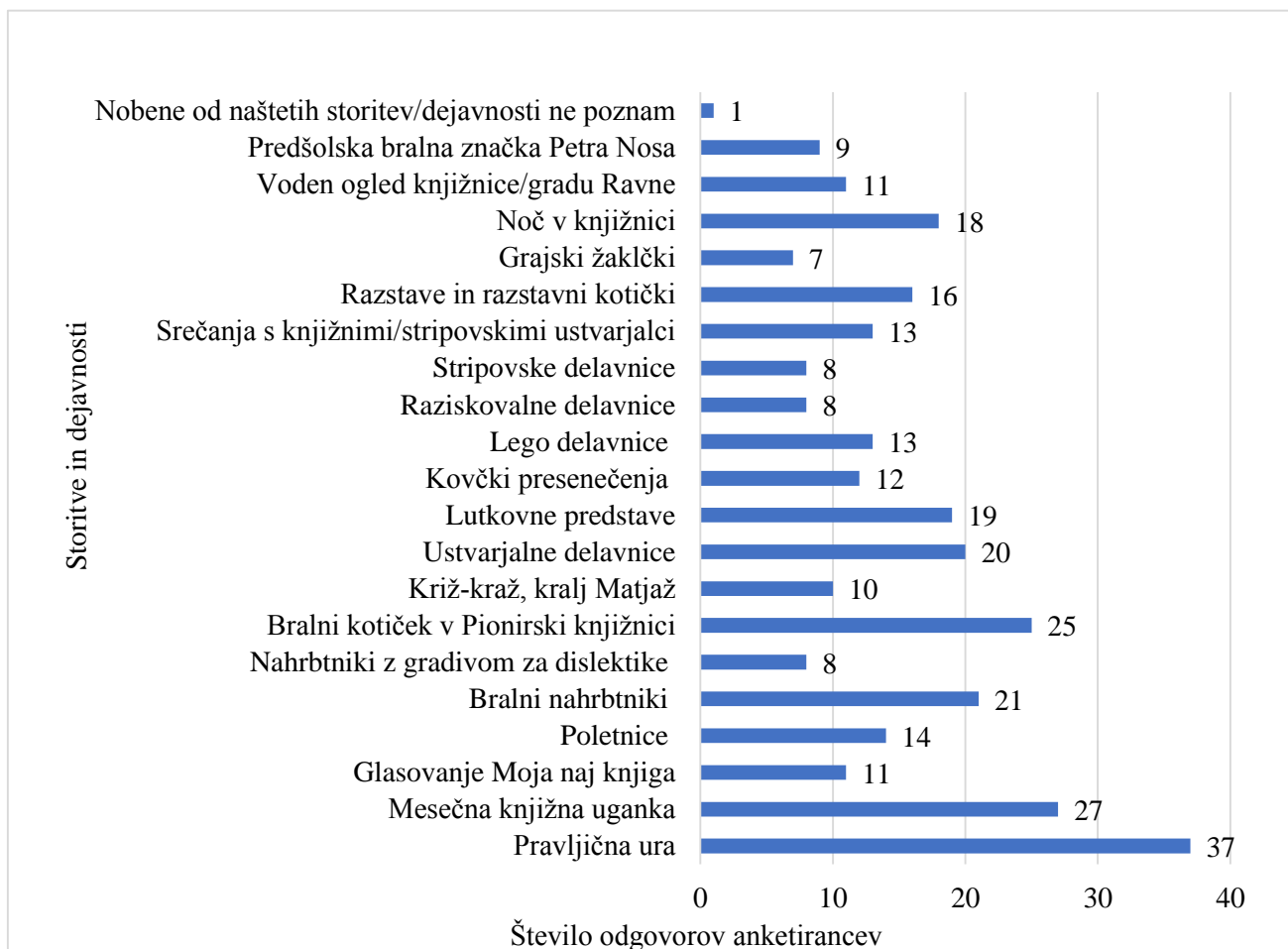
Slika 8 prikazuje, kje so anketiranci izvedeli za dejavnosti/storitev. Pri tem vprašanju je bilo možnih več odgovorov. Iz odgovorov je razvidno, da so za dejavnost/storitev največkrat izvedeli od knjižničarjev (16 odgovorov), temu je sledil odgovor »v knjižnici« (15 odgovorov). »V napovedniku dogodkov Koroške osrednje knjižnice« so anketiranci izbrali 6-krat. Po pet odgovorov sta dobili možnosti »Facebook stran« in »spletna stran knjižnice«. Eden od anketirancev je izbral odgovor »drugo« in navedel, da je za dejavnost/storitev izvedel od prijateljev. Iz odgovorov (kar nekaj anketirancev je pri četrtem vprašanju odgovorilo, da dejavnosti/storitev ne uporabljajo) je vidno, da bomo morali še veliko dodati pri promociji storitev in dejavnosti, saj kaže na precejšnje nepoznavanje.

Slika 9: Razlog za neuporabo storitev in dejavnosti, namenjenih otrokom in njihovim staršem

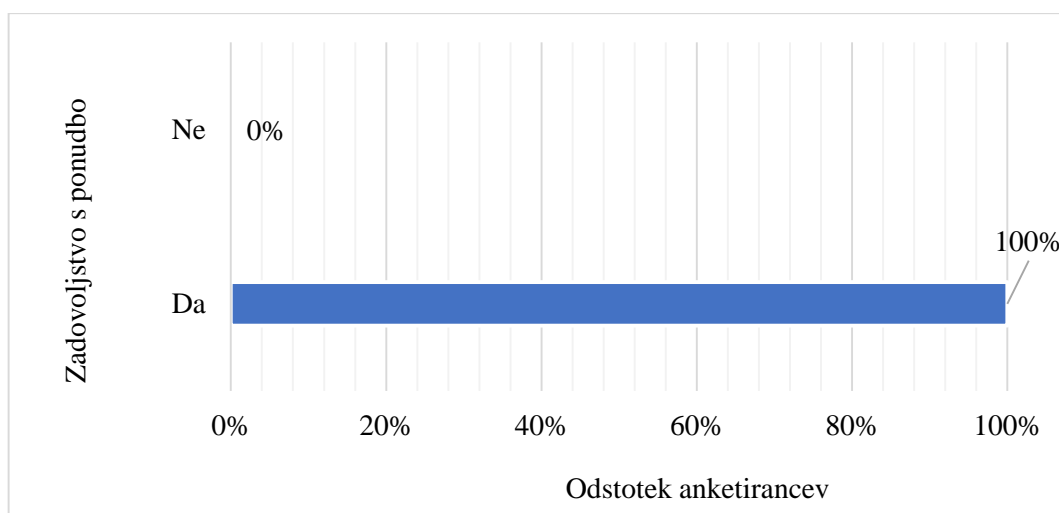
Na enajsto vprašanje so odgovarjali le anketiranci, ki so pri četrtem vprašanju označili, da dejavnosti/storitev ne uporabljajo. Najpogostejši odgovor na to vprašanje je bil odgovor »drugo« (50 %); anketiranci so tu navajali starost otroka (torej premajhni otroci), pomanjkanje časa in druge interese. Drugi najpogostejši odgovor je s 33 % bil »storitve/dejavnosti ne

poznam«, 11 % anketirancev je izbralo odgovor »storitve/dejavnosti me ne pritegnejo«, 6 % »storitve/dejavnosti me ne zanimajo«. Tudi pri tem vprašanju se je pokazalo, da v knjižnici premalo promoviramo svoje dejavnosti in storitve.

Slika 10: Storitve in dejavnosti, ki jih anketiranci poznajo ali so zanje že slišali

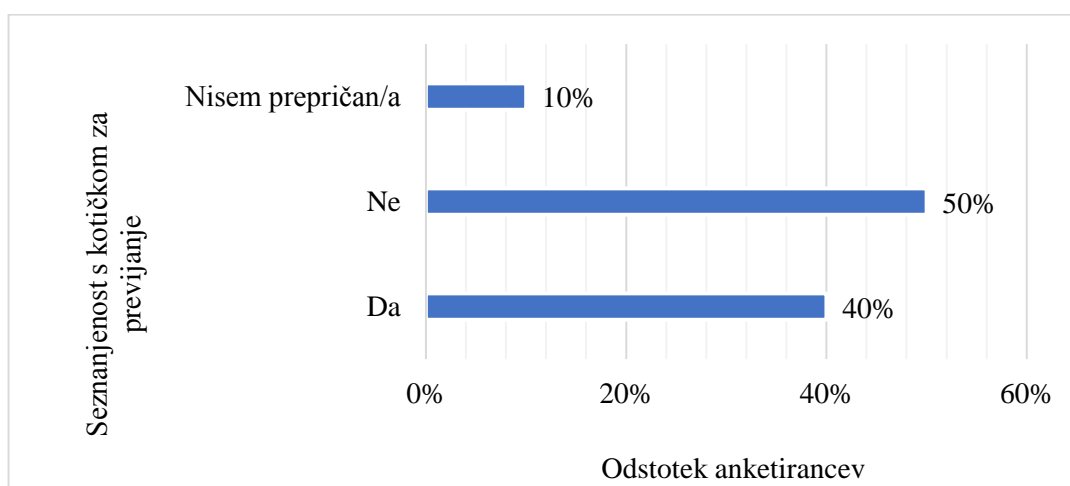
Pri dvanajstem vprašanju smo uporabnikom podali seznam ponudbe za otroke in starše, možnih je bilo več odgovorov. Na to vprašanje so odgovarjali vsi anketiranci. Pokazalo se je, da je bila najpogosteje, 37-krat, izbrana dejavnost pravljerna ura. Temu je sledila mesečna knjižna uganka, ki je bila izbrana 27-krat. Večina anketirancev pozna bralni kotiček v Pionirski knjižnici (25-krat). 21-krat so anketiranci označili bralne nahrbtnike, temu so sledile lutkovne predstave (19-krat) in Noč v knjižnici (18-krat). Ostale storitve in dejavnosti so bile izbrane manjkrat. Kot pričakovano, so anketiranci najbolj poznali »klasične« dejavnosti, kot je na primer pravljerna ura (in ki jih knjižnica ponuja že leta), dejavnosti, ki so se razvile v zadnjih letih, so uporabniki poznali manj.

Slika 11: Zadovoljstvo s ponudbo storitev in dejavnosti za otroke in starše (glede na seznam)

Pri tem vprašanju smo anketirance prosili, da izrazijo svoje mnenje o storitvah in dejavnostih v knjižnici glede na ponudbo iz prejšnjega vprašanja. Na to vprašanje so odgovarjali vsi anketiranci, izkazalo se je, da so vsi (100 %) s ponudbo zadovoljni.

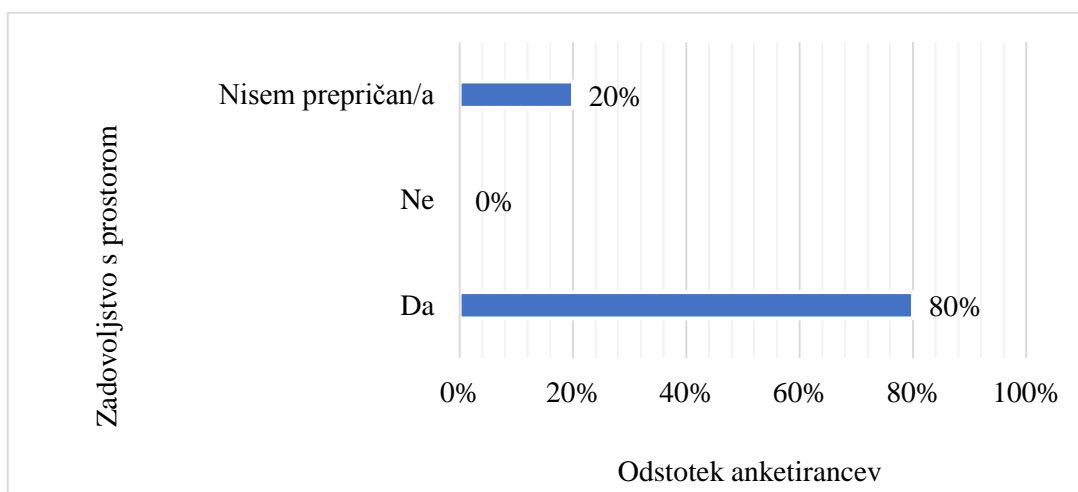
Nato smo anketirance prosili, naj navedejo, če pogrešajo še kakšne storitve/dejavnosti. Večinoma so odgovarjali z »ne« in da so s ponudbo zadovoljni. Drugi so navajali, da bi želeli sezname novosti in priporočilne sezname, praviljične ure v tujih jezikih, več informacij na spletni strani knjižnice, kino za otroke in plesne urice.

Slika 12: Seznanjenost anketirancev s koticom za previjanje v Pionirski knjižnici

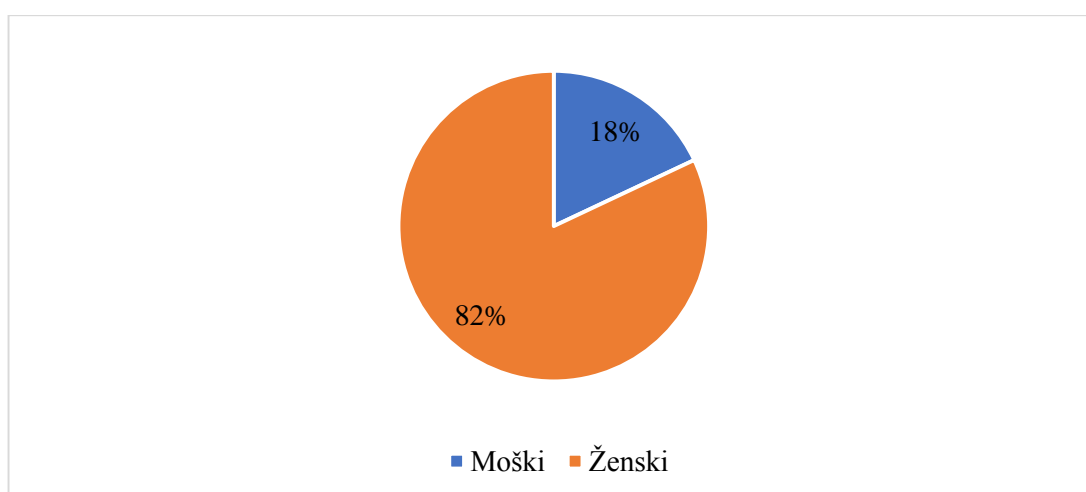
Zanimalo nas je, ali so anketiranci zadovoljni z ureditvijo prostorov v Pionirski knjižnici. Slika 12 prikazuje, ali so anketiranci seznanjeni s tem, da je v sanitarnih prostorih Pionirske knjižnice

kotiček za previjanje. Polovica anketirancev s tem ni bila seznanjena, 10 % jih ni bilo prepričanih; ostalih 40 % je bilo s tem seznanjenih.

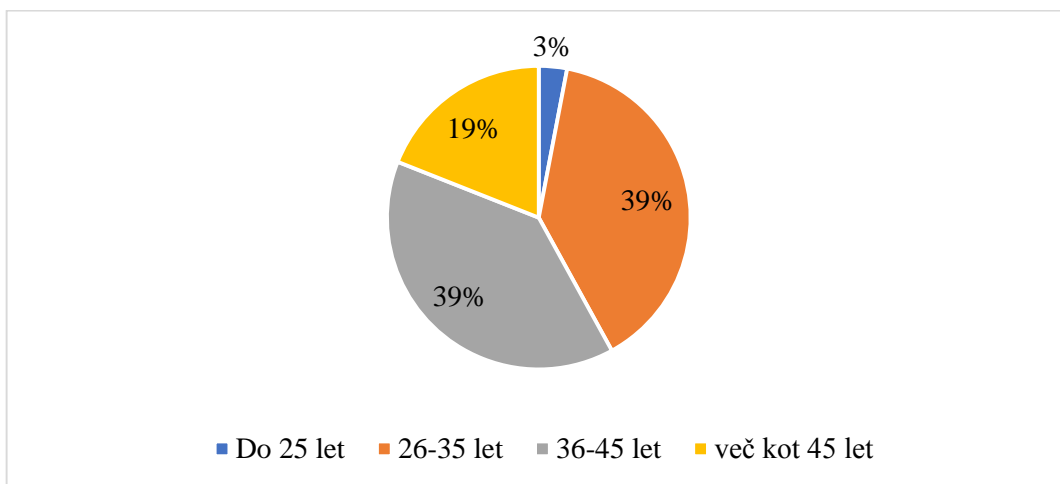
Slika 13: Zadovoljstvo z ureditvijo prostora v Pionirski knjižnici

Slika 13 prikazuje zadovoljstvo anketirancev z ureditvijo prostorov v Pionirski knjižnici (pravljlični/bralni kotiček v knjižnici in primerna višina polic). 80 % anketirancev je z ureditvijo zadovoljnih, 20 % ni bilo prepričanih. Uporabnikom smo na koncu pustili možnost, da napišejo karkoli, kar bi radi pripomnili glede knjižnice in še ni bilo zajeto v dosedanjih vprašanjih. Večinoma so anketiranci pustili vprašanje neodgovorjeno ali napisali, da so z vsem zadovoljni. Bil je odgovor, ki poziva k večji strokovnosti ter poznavanju otroške in mladinske dejavnosti knjižničarjev, ki delajo na mladinskem oddelku.

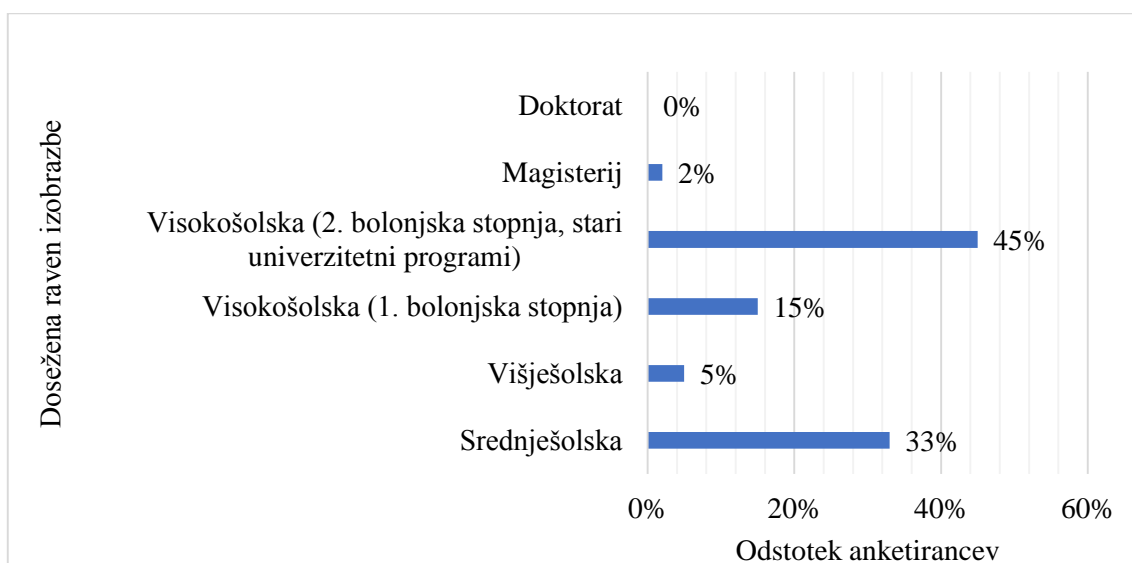
Slika 14: Spol

Slika 14 prikazuje, da je večina anketirancev (82 %) ženskega spola, le 18 % anketirancev je bilo moškega spola. V knjižnici opazamo, da knjižnico z otroki obiščejo večinoma mame/babice/tete, zato bi bilo smiselno v knjižnici bolj poudariti dejavnosti, ki bi jih raje obiskali očetje. Dober primer takšne dejavnosti so Lego delavnice, to so delavnice osnov robotike za otroke, ki jih običajno obišče več fantov; na delavnico jih velikokrat pospremijo očetje.

Slika 15: Starost

Slika 15 prikazuje starost anketirancev, največ jih je bilo, pričakovano, starih od 26 do 35 let in od 36 do 45 let. Najmanj jih je bilo starih do 25 let; 19 % pa več kot 45. Glede na to bi bilo dobro, da bi v knjižnici poskusili promocijo organizirati tako, da bi v knjižnico povabili več mladih staršev z otroki in babic/dedkov (dopoldanske igralne urice).

Slika 16: Najvišja dosežena izobrazba

Mrdenović, B., Družini prijazna knjižnica: primer Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika.
Pisna naloga za bibliotekarski izpit

Slika 16 prikazuje najvišjo doseženo izobrazbo. 45 % anketirancev je dokončalo 2. bolonjsko stopnjo oziroma stare univerzitetne programe, temu je sledila srednješolska izobrazba s 33 %. Dokončano 1. bolonjsko stopnjo ima 15 % anketirancev, 5 % višješolsko izobrazbo in 2 % dokončan magisterij.

4 RAZPRAVA Z ZAKLJUČKI

V raziskavi smo ugotovili, da anketiranci Koroško osrednjo knjižnico in njen oddelek za otroke in mladino (Pionirska knjižnica Leopolda Suhodolčana) obiskujejo pogosto, a kljub temu večine dejavnosti in storitev, ki so jim na voljo, ne poznajo.

Prvo hipotezo, ki smo si jo postavili – »Uporabniki (starši) ponujene storitve in dejavnosti, ki so namenjene staršem in otrokom, poznajo«, smo ovrgli. Rezultati ankete so namreč pokazali, da 48 % anketirancev ni bilo prepričanih, ali storitve in dejavnosti poznajo, 2 % jih je menilo, da ponudbe ne poznajo. Skupno jih torej polovica ni bila prepričanih o ponudbi ali so menili, da je ne poznajo. Ko smo uporabnike vprašali, katere storitve in dejavnosti poznajo, so večinoma navajali dejavnosti, kot so pravljíčne ure in ustvarjalne delavnice, ostalih (novejših) dejavnosti niso poznali. Slika 10 podrobneje prikazuje poznavanje storitev in dejavnosti za otroke in starše.

Drugo hipotezo, »Uporabniki uporabljajo ponujene storitve in dejavnosti in so z njimi zadovoljni«, smo delno potrdili. Prvi del hipoteze, torej da uporabniki storitve in dejavnosti uporabljajo, namreč ne drži popolnoma. Kar 45 % anketirancev je namreč povedalo, da storitev in dejavnosti, namenjenih otrokom in staršem, ne uporabljajo. To je zaskrbljujoč podatek, glede na to, da gre za obstoječe uporabnike knjižnice, ki vsaj nekajkrat letno obiščejo knjižnico. Ko smo te anketirance povprašali, zakaj ne uporabljajo storitev in dejavnosti, ki so posebej namenjene otrokom in staršem, so v 33 % povedali, da storitve/dejavnosti ne poznajo, 50 % jih je izbralo odgovor »drugo«, kjer so navajali, da je njihov otrok še premajhen, da jim primanjkuje časa ali da imajo druge interese. Glede na rezultate naše ankete se je pokazalo, da anketiranci niso seznanjeni z dejavnostjo Križ-kraž, kralj Matjaž, ki je namenjena izključno najmlajšim otrokom in njihovim staršem. Na nepoznavanje ponudbe splošnih knjižnic sta v literaturi opozorila že Resman (2011) in Mlakar (2009); pravita, da je velik problem premajhna informiranost družin, ki ne vedo, kaj vse jim ponuja splošna knjižnica. Kot predlaga Resman (2011), bi lahko v knjižnici pripravili dan odprtih vrat, ki bi moral biti dobro promoviran in

Mrdenović, B., Družini prijazna knjižnica: primer Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika.
Pisna naloga za bibliotekarski izpit

organiziran s pomočjo lokalnih vrtcev in osnovnih šol. Drugi del hipoteze drži; tisti anketiranci, ki so že kdaj uporabili/obiskali določeno storitev ali dejavnost, so bili z njo zadovoljni. Ko smo uporabnikom pokazali celoten seznam ponudbe storitev in dejavnosti, so bili vsi s ponudbo zelo zadovoljni.

Glede na priporočila IFLE, Smernice za knjižnične storitve za otroke, stare od 0-18 let (IFLA guidelines for library services to children aged 0-18, 2018), je prostor v Pionirski knjižnici Leopolda Suhodolčana primerno urejen, manjka pa kotiček za dojenje. Anketiranci so bili z ureditvijo prostora v 80 % zadovoljni. Tako smo potrdili tretjo hipotezo, torej da je prostor na oddelku za otroke in mladino primerno urejen in prilagojen.

Četrto hipotezo, »Koroška osrednja knjižnica ponuja svojim uporabnikom storitve in dejavnosti, primerljive z drugimi slovenskimi knjižnicami«, smo potrdili. Pregledali smo namreč 9 spletnih strani osrednjih območnih knjižnic in dobljene podatke primerjali s storitvami in dejavnostmi v Koroški osrednji knjižnici, ki je prav tako osrednja območna knjižnica. Najpogostejše dejavnosti, ki se pojavljajo v večini knjižnic, so pravljичne ure in ustvarjalne delavnice, knjižne uganke, lutkovne predstave, raziskovalne delavnice, sodelovanja pri bralnih značkah, projekti spodbujanja (počitniškega) branja in razni priporočilni sezname. Koroška osrednja knjižnica ponuja večino storitev in dejavnosti kot druge primerljive knjižnice, manjka pa objavljanje novosti in priporočilnih seznamov s področja otroške in mladinske književnosti ter strokovne literature s področja vzgoje.

Za večjo prepoznavnost storitev in dejavnosti bi morali poglobiti in nadgraditi promocijo in sodelovanje z lokalnimi šolami in vrtci. V ta namen smo pripravili promocijski letak⁸ in štiri priporočilne sezname⁹, ki bodo služili kot pomoč pri promociji. Priporočilni sezname so hkrati sezname novosti, za katere so izrazili željo že anketiranci v anketi; sezname so opredeljeni tudi v »Strokovnih priporočilih in standardih za splošne knjižnice: (za obdobje 2018–2028)« (Strokovna priporočila in standardi ..., 2018). Da so starši zelo zadovoljni s priporočilnimi sezname, so v svoji raziskavi ugotovili tudi Vanobbergen idr. (2009).

⁸ Priloga 3: Promocijski letak, str. VI

⁹ Priloga 4: Priporočilni seznam (velike tiskane črke), str. VII; Priloga 5: Priporočilni seznam (slikopisi), str. VIII; Priloga 6: Priporočilni seznam za najmlajše (kartonke), str. IX; Priloga 7: Priporočilni seznam strokovne literature za starše, str. X

Mrdenović, B., Družini prijazna knjižnica: primer Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika.
Pisna naloga za bibliotekarski izpit

V priporočilne sezname, ki smo jih pripravili kot eno od rešitev raziskovalnega problema, so vključeni slikopisi, knjige z velikimi tiskanimi črkami, kartonke in strokovna literatura s področja vzgoje za starše.

V začetku leta 2021 sta sodelavki Jelka Kos in Lea Vavkan, ki se v knjižnici ukvarjata z otroško in mladinsko dejavnostjo, pripravili publikacijo z naslovom Knjigarije. V publikaciji je podrobno opisan otroški in mladinski oddelek knjižnice in predstavljena vsa ponudba storitev in dejavnosti za otroke in mladino. S pomočjo te publikacije in objav v medijih upamo, da bomo v knjižnico privabili tiste, ki do sedaj knjižnice in njenih storitev/dejavnosti niso uporabljali, obstoječe uporabnike pa spomnili na široko ponudbo knjižnice.

Pri nadaljnjem raziskovanju področja in oblikovanju storitev in dejavnosti za otroke in starše bi morali raziskati obisk in potrebe ranljivih skupin uporabnikov, in sicer družin, ki izhajajo iz drugih jezikovnih ali etničnih skupin. Na to nas v literaturi opozori že Resman (2011), pravi, da takšne družine manj obiskujejo knjižnico in niti ne poznajo ponudbe knjižnice. To smo lahko zaznali tudi iz ankete, kjer so anketiranci izrazili željo po pravljичnih urah v tujih jezikih. Pri razvoju storitev in dejavnosti za otroke moramo to upoštevati in razmisliti o ponudbi pravljичne ure v srbskem, hrvaškem, nemškem ali angleškem jeziku.

Koroška osrednja knjižnica v oddelku za otroke in mladino (Pionirska knjižnica Leopolda Suhodolčana) ponuja širok nabor storitev in dejavnosti za otroke in starše. V prihodnje bomo v knjižnici te storitve in dejavnosti bolj promovirali ter preučili predloge anketirancev.

5 NAVEDENI VIRI IN LITERATURA

- Bevk, A. (2016). *Zadovoljstvo predšolskih in šolskih otrok z različnimi organiziranimi dogodki za vzpodbujanje bralne kulture v Knjižnici Cirila Kosmača Tolmin* [Magistrsko delo]. Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta. <https://repozitorij.uni-lj.si/Dokument.php?id=89081&lang=slv>
- IFLA guidelines for library services to children aged 0-18*. (2018). IFLA Library Services to Children and Young Adults Section. https://www.ifla.org/files/assets/libraries-for-children-and-ya/publications/ifla-guidelines-for-library-services-to-children_aged-0-18.pdf
- Knaflič, L. (2003). Vzgoja bralca v družini. V M. Blatnik Mohar (ur.), *Beremo skupaj: priročnik za spodbujanje branja* (str. 34–39). Mladinska knjiga.
- Knaflič, L. (2009). Družinska pismenost v predšolskem obdobju. V L. Knaflič in N. Bucik (ur.), *Branje za znanje in branje za zabavo: priročnik za spodbujanje družinske pismenosti* (str. 7–16). Andragoški center Slovenije.
- Marjanovič Umek, L. in Zupančič, M. (2003). Vloga branja in pripovedovanja v otrokovem razvoju. V M. Blatnik Mohar (ur.), *Beremo skupaj: priročnik za spodbujanje branja* (str. 22–33). Mladinska knjiga.
- Mestna knjižnica Ljubljana. (b. d.). *Beremo s tačkami*. <https://www.mklj.si/branje/beremo-s-tackami>
- Mlakar, I. (2009). Družinski obisk knjižnice. V L. Knaflič in N. Bucik (ur.), *Branje za znanje in branje za zabavo: priročnik za spodbujanje družinske pismenosti* (str. 49–54). Andragoški center Slovenije.
- Morgan, G. (2012). Dare to explore: keeping Auckland's children reading and learning over summer. *Aplis*, 25(4), 192–200.
<http://search.ebscohost.com.eviri.ook.sik.si/login.aspx?direct=true&db=afh&AN=84430357&lang=sl&site=ehost-live>
- Osrednja knjižnica Celje (b. d.). *Dejavnosti*. <https://www.knjiznica-celje.si/misko-knjizko/dejavnosti>
- Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper (b. d.). *Urice v italijanskem jeziku*.
<https://www.kp.sik.si/urice-v-italijanskem-jeziku/>
- Resman, S. (2011). Knjižnica za družine. V M. Ambrožič in D. Vovk (ur.), *Knjižnica: odprti prostor za dialog in znanje: zbornik referatov* (str. 67–82). Zveza bibliotekarskih

Mrdenović, B., Družini prijazna knjižnica: primer Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika. Pisna naloga za bibliotekarski izpit

društev Slovenije. <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-ZINW5NMV/09a8d237-f575-4c7b-8b25-5ecef60e8714/PDF>

Stagg Peterson, S., Jang, E., Jupiter, C. in Dunlop, M. (2012). Preschool early literacy programs in Ontario public libraries. *Partnership: The Canadian Journal of Library and Information Practice and Research*, 7(2), 2–22.

<https://doi.org/10.21083/partnership.v7i2.1961>

Stojanović, S. (2018). *Zadovoljstvo otrok, staršev in knjižničarjev z organiziranimi dejavnostmi v Knjižnici dr. France Škerl in Knjižnici Domžale* [Magistrsko delo].

Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta. <https://repozitorij.uni-lj.si/Dokument.php?id=112220&lang=slv>

Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice: (za obdobje 2018–2028). (2018).

Nacionalni svet za knjižnično dejavnost. [http://mk.arhiv-](http://mk.arhiv-spletisc.gov.si/fileadmin/mk.gov.si/pageuploads/Ministrstvo/Direktorat_za_kulturno_dediscino/Knjiznicna_dejavnost/2018/NSKD_PRIPOROCILA_splosne_knjiznice_2018-2028_objava.pdf)

[spletisc.gov.si/fileadmin/mk.gov.si/pageuploads/Ministrstvo/Direktorat_za_kulturno_dediscino/Knjiznicna_dejavnost/2018/NSKD_PRIPOROCILA_splosne_knjiznice_2018-2028_objava.pdf](http://mk.arhiv-spletisc.gov.si/fileadmin/mk.gov.si/pageuploads/Ministrstvo/Direktorat_za_kulturno_dediscino/Knjiznicna_dejavnost/2018/NSKD_PRIPOROCILA_splosne_knjiznice_2018-2028_objava.pdf)

Vanobbergen, B., Daems, M. in Van Tilburg, S. (2009). Bookbabies, their parents and the library: an evaluation of a Flemish reading programme in families with young children. *Educational Review*, 61(3), 277–287.

<https://doi.org/10.1080/00131910903045922>

6 PRILOGE

Priloga 1: Anketa med uporabniki knjižnice

Spoštovani! Moje ime je Branka Mrdenović, zaposlena v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika. Prijazno vas vabim k reševanju ankete o storitvah in dejavnostih, ki jih Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika (oddelek za otroke in mladino) ponuja za otroke in starše. Prosim, da v odgovorih upoštevate le tiste storitve in dejavnosti, ki so vezane izključno na otroke (ne zgolj izposoja gradiva v knjižnici). Anketa je anonimna in bo vzela največ pet minut vašega časa. Za odgovore se vam najlepše zahvaljujemo.

1. Kako pogosto obiščete Koroško osrednjo knjižnico (predvsem oddelek za otroke in mladino) skupaj z družino?
 - a) Vsaj enkrat na teden
 - b) Vsaj enkrat na mesec
 - c) Vsaj enkrat na tri mesece
 - d) Vsaj enkrat na pol leta
 - e) Najmanj enkrat na leto
 - f) Manj kot enkrat na leto

 2. Ali menite, da poznate storitve in dejavnosti, ki jih Koroška osrednja knjižnica ponuja otrokom in staršem?
 - a) Da
 - b) Ne
 - c) Nisem prepričan/-a

 3. Katere so tiste storitve in dejavnosti, ki jih poznate (naštejte):
Odg.: _____

 4. Ali storitve in dejavnosti, ki so namenjene otrokom in staršem, uporabljate?
 - a) Da
 - b) Ne
- Če ste pri 4. vprašanju odgovorili z DA, potem odgovorite na 5., 6., 7., 8., 9. in 10. vprašanje.
Če ste odgovorili z NE, potem nadaljujte pri 11. vprašanju.
5. Kako pogosto uporabljate storitve/dejavnosti?
 - a) Najmanj enkrat na mesec

Mrdenović, B., Družini prijazna knjižnica: primer Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika.
Pisna naloga za bibliotekarski izpit

- b) Vsaj enkrat na tri mesece
 - c) Vsaj enkrat na pol leta
 - d) Najmanj enkrat na leto
 - e) Manj kot enkrat na leto
 - f)
6. Katera je tista storitev ali dejavnost, ki jo uporabljate največ?
Odg: _____
7. Ali ste s storitvami in dejavnostmi, ki jih uporabljate, zadovoljni?
- a) Zelo sem zadovoljen/-na
 - b) Srednje sem zadovoljen/-na
 - c) Nisem zadovoljen/-na
8. Ali ste storitve in dejavnosti za otroke in starše uporabili/obiskali več kot enkrat (npr. večkrat obiskali pravljичno uro)? Odgovor utemeljite.
- a) DA, ker _____
 - b) NE, ker _____
9. Ali bi storitve oz. dejavnosti, ki ste jih uporabili oz. ste se jih udeležili, priporočili drugim?
- a) Da
 - b) Ne
10. Na kakšen način ste izvedeli za storitev oz. dejavnost?
- a) Priporočil/-a mi jo je knjižničar/knjižničarka
 - b) V knjižnici (ureditev prostora, plakati, prospekti)
 - c) Spletna stran knjižnice
 - d) Facebook stran knjižnice
 - e) V napovedniku dogodkov Koroške osrednje knjižnice
 - f) Drugo: _____
11. vprašanje rešite samo tisti, ki ste pri 4. vprašanju odgovorili z NE.
11. Kaj je razlog, da storitev in dejavnosti, ki jih knjižnica ponuja otrokom in staršem, ne uporabljate?
- a) Storitve/dejavnosti ne poznam
 - b) Storitve/dejavnosti me ne zanimajo
 - c) Storitve/dejavnosti me ne pritegnejo

d) Drugo_____

Od 12. vprašanja naprej odgovarjajte vsi.

12. Sledi seznam storitev in dejavnosti, ki jih Koroška osrednja knjižnica omogoča otrokom in njihovim staršem. Obkrožite tiste, ki jih poznate oz. ste zanje že slišali.

1. Pravljična ura
2. Mesečna knjižna uganka
3. Glasovanje Moja naj knjiga
4. Poletnice (projekt poletnega počitniškega branja)
5. Bralni nahrbtniki (namigi za prve bralne korake)
6. Nahrbtniki z gradivom za dislektike (gradivo za otroke in starše)
7. Bralni kotiček v Pionirski knjižnici
8. Križ-kraž, kralj Matjaž
9. Ustvarjalne delavnice
10. Lutkovne predstave
11. Kovčki presenečenja (s simpatičnimi knjigami za najmlajše)
12. Lego delavnice (delavnica osnov programiranja)
13. Raziskovalne delavnice
14. Stripovske delavnice
15. Srečanja s knjižnimi/stripovskimi ustvarjalci
16. Razstave in razstavni kotički
17. Grajski žaklčki
18. Noč v knjižnici
19. Voden ogled knjižnice/gradu Ravne
20. Predšolska bralna značka Petra Nosa
21. Nobene od zgoraj naštetih dejavnosti oz. storitev ne poznam

13. Ali ste zadovoljni s ponudbo storitev in dejavnosti (glede na seznam iz prejšnjega vprašanja) za vas in vaše otroke v Koroški osrednji knjižnici?

- a) Da
- b) Ne

14. Ali pogrešate kakšne storitve/dejavnosti? Bi želeli v knjižnici videti še kaj?

ODG.: _____.

Mrdenović, B., Družini prijazna knjižnica: primer Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika.
Pisna naloga za bibliotekarski izpit

15. Ali ste seznanjeni s tem, da je v Pionirski knjižnici v sanitarnih prostorih kotiček za previjanje?
- a) Da
 - b) Ne
 - c) Nisem prepričan/a

16. Ali ste z ureditvijo prostora v Pionirski knjižnici zadovoljni (pravilni kotiček, primerna višina polic ...)?
- a) Da
 - b) Ne
 - c) Nisem prepričan/a

17. Bi želeli še kaj dodati, predlagati?

ODG: _____.

18. Spol

- a) Moški
- b) Ženski

19. Starost

- a) Do 25 let
- b) 26-35 let
- c) 36-45 let
- d) Več kot 45 let

20. Najvišja dosežna izobrazba

- a) osnovnošolska
- b) srednješolska
- c) višješolska
- č) visokošolska (1. bolonjska stopnja)
- d) visokošolska (2. bolonjska stopnja, stari univerzitetni programi)
- e) magisterij
- f) doktorat

Priloga 2: Seznam pregledanih spletnih strani devetih osrednjih območnih knjižnic

1. **GORIŠKA KNJIŽNICA FRANCETA BEVKA** (<https://www.gkfb.si/>)
2. **KNJIŽNICA IVANA POTRČA PTUJ** (<https://www.knjiznica-ptuj.si/>)
3. **KNJIŽNICA MIRANA JARCA NOVO MESTO** (<https://www.nm.sik.si/si/>)
4. **MARIBORSKA KNJIŽNICA** (<https://www.mb.sik.si/>)
5. **MESTNA KNJIŽNICA KRANJ** (<https://www.mkk.si/>)
6. **MESTNA KNJIŽNICA LJUBLJANA** (<https://www.mklj.si/>)
7. **OSREDNJA KNJIŽNICA CELJE** (<https://www.knjiznica-celje.si/>)
8. **OSREDNJA KNJIŽNICA SREČKA VILHARJA KOPER** (<https://www.kp.sik.si/en/>)
9. **POKRAJINSKA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA MURSKA SOBOTA**
(<https://www.ms.sik.si/>)

Družinski obisk knjižnice

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika družinam nudi:

- *Pravljične ure**
- *Ustvarjalne delavnice**
- *Bralne nahrbtnike**
- *Koučke presenečenja**
- *Lego delavnice**
- *Raziskovalne delavnice**

...in še mnogo drugega!

**“NIKOLI NI PREHITRO, DA BI ZAČELI BRATI OTROKOM;
PRAV TAKO PA TUDI NI NIKOLI PREPOZNO!”**

Prijazno vabljeni u knjižnico!

www.rav.sik.si

Domišljjsko popotovanje s knjigami...

...za otroke

...knjige z velikimi tiskanimi črkami

Novosti:

- 1. BENJAMIN, A.H.: SAMO MINUTKO, MAMI! (Ramos, 2020).**
 - 2. BENTLEY, J.: KJE JE MEDVED? (Skriunost, 2020).**
 - 3. DAVIES, B.: ŽELUICA IN MORJE (Učila, 2020).**
 - 4. DORIA, J.: SINKO POBALINKO (Atelje Doria, 2020).**
 - 5. HATTIE, E.: BOŽIČ JE KRASEN, A MANJ KAKOR TI (Učila, 2020).**
 - 6. JOYCE, M.: UELIKE ZGODBE ZA MALE JUNAKE (Učila, 2020).**
 - 7. KENT, J.: ZMAJI PA ŽE NE OBSTAJAJO (Družina, 2020).**
 - 8. MELEA, A.: KIOSK (KUD Sodobnost, 2020).**
 - 9. PODGORŠEK, M.: KAKŠEN JE STRAH? (Epistola, 2020).**
 - 10. TIMMS, B.: NEJC IN ČUDEŽNI PTIČEK (Učila, 2020).**
-

Prijazno vabljeni u knjižnico!

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika

Domišljjsko popotovanje s knjigami...

...za otroke (učenje branja)

Slikopisi:

1. BAN, T.: MRAULJINČEK EDI (Tamaj, 2018).
2. DORIA, J.: ŽUŽKOPIS (Atelje DORIA, 2019).
3. DORIA, Ž.U.: ZIMSKI DAN (Atelje DORIA, 2019).
4. DORIA, Ž. U.: RDEČA LADJA (Atelje DORIA, 2019).
5. KRALJIČ, H.: NA KMETIJI (Morfemplus, 2017).
6. KREML, U.: MEHURČKI PRIJATELJSTVA (Hieroglif, 2020).
7. MAI, M.: ŽOGA ZA ROJSTNI DAN (Tehniška založba Slovenije, 2007).
8. UEBE, I.: PUSTOLOUŠČINE MALEGA PIRATA (Tehniška založba Slovenije, 2006).
9. ZOREC, M.: KOBILICA IN POLŽEK (Tehniška založba Slovenije, 2010).
10. ZOREC, M.: MURENČEK IN MRAULJICE (Tehniška založba Slovenije, 2010).

Prijazno vabljeni u knjižnico!

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika

Domišljjsko popotovanje s knjigami...

...za najmlajše (kartonke)

Nouosti:

1. **BARUE (Hiša knjig, 2020).**
 2. **DOMAČE ŽIVALI (Mladinska knjiga, 2020).**
 3. **DENEUX, X.: ČUSTUA (Epistola, 2020).**
 4. **CHOUX, N.: MOJA GLASBILA (Epistola, 2020).**
 5. **CHOUX, N.: MOJA HRANA (Epistola, 2020).**
 6. **ČAS ZA LAHKO NOČ (Hiša knjig, 2020).**
 7. **GREMO NA KMETIJO: več kot 30 zavihkov! (Mladinska knjiga, 2020).**
 8. **LETNI ČASI (Hiša knjig, 2020).**
 9. **SALEINA, T.: KU KU, KDO SE SKRIUA TU? (Mladinska knjiga, 2020).**
 10. **ŽIVALSKI MLADIČKI (Hiša knjig, 2020).**
-

Prijazno vabljeni u knjižnico!

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika

Strokouna literatura o vzgoji...

 ...za starše

Novosti:

1. **BABY BOOK. MALČEK:** priročnik od 1. do 6. leta (Mogenas, 2020).
2. **CAREY, T.: KAJ RAZMIŠLJA MOJ OTROK?** : praktična otroška psihologija za sodobne starše (Didakta, 2020).
3. **CLINE, F.: UZGOJA Z LOGIKO IN LJUBEZNIJO:** kako otroke vzgojiti k odgovornosti (Družina, 2020).
4. **FILLIOZAT, I.: "USE SMO POSKUŠALI":** nasprotovanje, jok, izpadi jeze: kako brez težav in prepirou preživeti obdobje od 1. do 5. leta (Forma 7, 2020).
5. **JUHANT, M.: UARUH DOLŽNOSTI STARŠEU:** uporabljajte zdravo pamet, ne potrebujete dovoljenja znanosti (Čmrlj, 2020).
6. **JUUL, J.: ŠE UEDNO SE LJUBIUA:** postavite partnerski odnos na prvo mesto (Didakta, 2020).
7. **KOŠIČ, M.: MONTESSORI ZA STARŠE:** z ljubeznijo in razumevanjem do samostojnega, samozavestnega in srečnega otroka (Didakta, 2020).
8. **MAMI, A MI DAŠ TELEFON?:** 10 nasvetov za starše otrok, starih od 3 do 6 let (Založba FDU, 2020).
9. **PERRY, P.: KNJIGA, ZA KATERO SI ŽELITE, DA BI JO PREBRALI UAŠI STARŠI:** in za katero bodo vaši otroci veseli, da ste jo (Mladinska knjiga, 2020).
10. **ŠILC, S.: GREMO U ŠOLO:** ustop u šolo za otroke z okvaro uida: priročnik za starše (Center IRIS, 2020).

Prijazno uabljeni u knjižnico!

 Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika